Cena numeru 15 groszy.

Pełna tabela wygranych loterii państwowej na str. 6-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA **Numer dzisiejszy zawiera 12 stron.**

REPUBLIKA

Rok XI. ŁÓDŹ, PIĄTEK, DNIA 15 GRUDNIA 1933 R. CENA NUMERU 15 GROSZY. Nr 348

Projekt polskiej konstytucji.

Ustrój prezydencjalny z mocną władzą wykonawczą. — Sejm jest organem opinji i kontroli. — Senat składać się będzie z ludzi, przodujących w pracy dla państwa.

Warszawski korespondent „Republiki" telefonuje: Wczoraj klub poselski i senacki BBWR. ustami wicemarszałka Cara swój dawno przygotowany projekt reformy Konstytucji ...

W ogólnych zarysach projekt ten jest następujący:

Prezydent Rzeczypospolitej

Na czele państwa stoi **Prezydent Rzeczypospolitej**, jako czynnik najwyższy, wyniesiony ponad inne naczelne organa państwowe. Prezydent Rzeczypospolitej z mocy swego stanowiska nadrzędnego spełnia funkcje **medjatorskie i arbitrażowe w razie konfliktu pomiędzy naczelnemi władzami w Państwie**, a to za pomocą osobistych uprawnień, wykonywanych bez udziału jakiegokolwiek bądź czynnika państwowego, to znaczy

bez żadnej kontrasygnaty.

Do takich osobistych uprawnień Prezydenta Rzeczypospolitej należą:

mianowanie i zwalnianie generalnego inspektora sił zbrojnych i naczelnego wodza;

wskazywanie **kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej**.

powoływanie **sędziów Trybunału Stanu i Senatorów**,

rozwiązywanie **Sejmu i Senatu;**

zarządzenia o oddaniu członków Rządu pod sąd **Trybunału Stanu;**

akty łaski i **pieczy prawnej.**

Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej wybiera **ZGROMADZENIE ELEKTORÓW**, złożone z marszałka Senatu, marszałka Sejmu, prezesa rady ministrów, pierwszego prezesa Sądu Najwyższego, generalnego inspektora sił zbrojnych oraz z elektorów, wybranych ze źródeł obywateli najgodniejszych w liczbie 50 przez Sejm i 25 przez Senat. Ustępującemu Prezydentowi Rzeczypospolitej **służy prawo wskazania swego kandydata**. Jeżeli ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej z tego uprawnienia skorzysta, **wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej dokonają obywatele Rzeczypospolitej w głosowaniu powszechnem pomiędzy dwuch kandydatów — Zgromadzenia Elektorów i ustępującego Prezydenta Rzeczypospolitej,**

Jeżeli ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej zgodzi się z wyborem Zgromadzenia Elektorów, **kandydat Zgromadzenia Elektorów uznany zostanie za obranego na Prezydenta Rzeczypospolitej.**

Okres urzędowania Prezydenta Rzeczypospolitej **trwa lat siedem.**

W razie wojny — okres ten przedłuża się do upływu trzech miesięcy od zawarcia pokoju.

Premjer i rząd.

Rząd kieruje sprawami państwa, niezastrzeżonemi innym organom władzy. Rząd składa się z prezesa rady ministrów i ministrów. Prezydent Rzeczypospolitej **mianuje według swego uznania i odwołuje prezesa rady ministrów**, a na jego wniosek mianuje i odwołuje ministrów. Prezes rady ministrów reprezentuje Rząd, kieruje jego pracami oraz ustala ogólne zasady polityki państwowej. Ministrowie kierują poszczególnemi działami administracji państwowej albo spełniają poruczone im zadania szczególne. Prezes rady ministrów i ministrowie są **odpowiedzialni politycznie przed Prezydentem Rzeczypospolitej** i mogą być przez niego odwołani w każdym czasie. Sejm może żądać ustąpienia rządu lub ministra. Wniosek taki może być zgłoszony **tylko podczas sesji zwyczajnej.** Jeżeli za wnioskiem żądającym ustąpienia rządu lub ministra wypowie się sejm i Senat — Prezydent Rzeczypospolitej odwoła rząd lub ministra, albo też korzystając ze swych uprawnień arbitra — rozwiąże obie Izby.

Sejm i Senat.

Sejm składa się z posłów, wybranych w głosowaniu powszechnem i tajnem.

Kadencja Sejmu trwa lat pięć.

Prezydentowi Rzeczypospolitej służy **prawo rozwiązania Sejmu przed upływem kadencji.**

Sesja zwyczajna Sejmu będzie otwarta corocznie najpóźniej w listopadzie i nie może być zamknięta przed upływem 4-ch miesięcy, chyba, że budżet będzie uchwalony w terminie wcześniejszym. Prezydent Rzeczypospolitej — według swego uznania — może w każdym czasie zarządzić otwarcie sesji nadzwyczajnej Sejmu, a uczyni to w ciągu dni trzydziestu na wniosek conajmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Podczas sesji nadzwyczajnej **przedmiotem obrad Sejmu mogą być tylko wyłącznie sprawy wymienione w zarządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej, albo we wniosku o otwarcie takiej sesji, zgłoszonym przez posłów.**

Posłowie korzystają **tylko z takich rękojmi nietykalności, jakich wymaga ich uczestnictwo w pracach Sejmu.** Za działalność, niezwiązaną z uczestnictwem w pracach Sejmu, **posłowie odpowiadają narówni z innymi obywatelami.** Jednakże postępowanie karno-sądowe, karno-administracyjne lub dyscyplinarne, wszczęte przeciw posłowi przed lub po uzyskaniu mandatu, ulegnie na żądanie Sejmu zawieszeniu do wygaśnięcia mandatu.

Za wystąpienia w Sejmie **sprzeczne z treścią ślubowania poselskiego albo zawierające znamiona przestępstwa ściganego z urzędu — poseł może być uchwałą Sejmu albo na żądanie marszałka Sejmu lub ministra sprawiedliwości oddany pod sąd Trybunału Stanu i orzeczeniem tego Trybunału pozbawiony mandatu poselskiego.**

Senat składa się **ze 120 senatorów**, powołanych na okres 6-letni: w jednej trzeciej przez Prezydenta Rzeczypospolitej, a w dwuch trzecich w drodze wyborów. Co **trzy lata ustępuje w każdej z grup połowa senatorów według starszeństwa powołania. Prawo wybierania** do senatu mają **obywatele, którzy w trybie ustawą przewidzianym za przodujących w pracy na rzecz dobra zbiorowego uznani będą.**

Pierwszy na nowych podstawach **oparty Senat wybiorą obywatele, odznaczeni orderami Virtuti Militari lub Krzyżem Niepodległości na zasadach, określonych w ordynacji wyborczej do Senatu.**

Prawo piastowania mandatu senatorskiego mają **obywatele, posiadający prawo wybieralności do Sejmu. Tytuł senatora jest dożywotni.** Senator może być powołany ponownie do sprawowania mandatu. Mandaty senatorów wygasają z dniem powołania ich zastępców. — Prawo inicjatywy ustawodawczej służy rządowi i Sejmowi. Każdy projekt ustawy przez Sejm uchwalony, będzie przekazany Senatowi do rozpatrzenia. Uchwała Senatu, odrzucająca projekt lub wprowadzająca w nim zmiany — uważa się za przyjętą, jeżeli Sejm nie odrzuci jej większością trzech piątych głosów. Prezydentowi Rzeczypospolitej **służy prawo zawieszającego veta ustawodawczego.**

Budżet państwa.

Ustawa ustala corocznie budżet państwa. Na rozpatrzenie budżetu pozostawia się Sejmowi 90 dni od złożenia projektu przez rząd, Senatowi — 20 dni od upływu terminu, przepisanego dla Sejmu. Na rozpatrzenie zmian, zaproponowanych przez Senat, pozostawia się Sejmowi 10 dni od upływu terminu, przepisanego dla Senatu.

Prezydent Rzeczypospolitej ogłasza budżet:

a) w brzmieniu nadanem mu przez Izby Ustawodawcze, jeżeli Sejm i Senat w przepisanych terminach budżet rozpatrzyły;

b) w brzmieniu, nadanem mu przez Sejm, jeżeli Senat w przepisanym terminie budżetu nie rozpatrzył; c) w brzmieniu, nadanem mu przez Senat, jeżeli Sejm w przepisanym terminie budżetu lub zmian Senatu nie rozpatrzył; d) **w brzmieniu projektu rządowego, jeżeli ani Sejm ani Senat w przepisanych terminach budżetu nie rozpatrzyły.**

Dalszy ciąg na str. 2-ej.

Wyższe opodatkowanie uposażeń urzędniczych

we Francji, wywołało ostry protest kartelu urzędniczego.

Paryż, 14 grudnia.

Komisja finansowa Senatu podniosła stawki opodatkowania uposażeń urzędniczych do 6 procent. Dla uposażeń po niżej 9 tysięcy opłata wynosić będzie 3 procent, natomiast do wynagrodzeń powyżej 50 tysięcy — 9 procent.

Powyższa uchwała komisji finansowej Senatu **wywołała olbrzymie oburze nie kartelu funkcjonarjuszy służby publicznej**, który wezwał swych członków do bezwzględnego podporządkowania się kategorycznym zarządzeniom jakie organizacja wyda w odpowiedniej chwili.

Paryż, 14 grudnia.

Syndykaty komunistyczne zwołały na dziś manifestację urzędników i funkcjonarjuszy służby publicznej celem za protestowania przeciwko uchwałom senackiej komisji finansowej w sprawie opodatkowania uposażeń.

Manifestacja miała odbyć się na placu opery. Policja nie dopuściła jednak do tej manifestacji.

**

Paryż, 14 grudnia.

Według doniesień prasy, najbliższe posiedzenie Rady Ministrów odbędzie się prawdopodobnie w sobotę i poświęcone będzie niemal wyłącznie omówieniu rozmowy Francois Ponceta z kanclerzem Hitlerem.

„Zrywamy z tradycją polskiej słabości!"

Targowisko polityczne do roku 1926. — Nie można oprzeć parlamentu na liczbie. — Polska pozostaje państwem demokratycznem i nie pójdzie śladem Włoch, Rosji i Niemiec.

Państwo jest wspólnem dobrem i dobrem naczelnem.

P. wicemarszałek Car referował projekt BBWR. na zebraniu poselsko - senatorskiem tego klubu przez 3 godziny — od 10 rano. Przewodniczył obradom p. prezes Sławek. P. Car referat swój oparł na długim i niezwykle ciekawym wywodzie historyczno - politycznym, który poniżej streszczamy:

Obecna konstytucja marcowa powstała ze staroszlacheckiego hasła: **„Polska nierządem stoi"**. Nie stworzyła rządu silnego ani nie otoczyła należytym autorytetem Głowy Państwa.

Funkcje Prezydenta Rzeczypospolitej były sprowadzone niemal do zera. Prezydent Rzeczypospolitej stał się **niemym świadkiem tego targowiska politycznego, które się rozgrywało w Polsce.**

Pierwszy protest przeciw konstytucji marcowej podniósł

Józef Piłsudski

i to w tym momencie, kiedy konstytucja marcowa nabierała dopiero mocy prawnej — w przemówieniu wygłoszonem w d. 5 grudnia 1925 r. **poddał Komendant zasady konstytucji marcowej druzgocącej krytyce i uzasadnił dlaczego on, jako człowiek mocny, człowiek twórczy i nieustępliwy nie umie zadowolić się jakiemiś pozorami władzy, ale jeżeli ją otrzymuje — to sprawuje ją w całej pełni.** Tak długo, jak obowiązuje konstytucja marcowa — Józef Piłsudski nie mógł przyjąć godności Prezydenta Rzplitej.

W mojem przynajmniej rozumieniu i ujęciu przewrót majowy dokonał się pod hasłem naprawy ustroju Rzeczypospolitej i wprowadzenia do życia publicznego Rzeczypospolitej zasad moralności.

My, Obóz, który wyrósł z tych wypadków majowych, **uczyniliśmy dzisiaj z tych haseł bardzo istotny**

postulat programowy

Do naprawy ustroju Rzeczypospolitej przystąpiliśmy niemal bezzwłocznie, bo już w 1926-ym roku, w dniu 2 sierpnia uchwalona została nowela do konstytucji, której najistotniejsze momenty, to przyznanie Prezydentowi Rzeczypospolitej prawa rozwiązywania sejmu i senatu oraz przyznanie mu prawa dekretowania.

Od chwili zwołania sejmu obecnego zaczęły się nasze **poważne planowe i systematyczne prace nad zmiana ustroju.** Wnieśliśmy nowy projekt, który zresztą nie odbiegał od projektu wniesionego do poprzedniego sejmu. Zaapelowaliśmy nawet do opozycji, ale **opozycja nie brała udziału w naszych pracach.** Inne poza nami ugrupowania sejmowe nie brały hasła zmiany ustroju na serjo. Nie miały chęci przeprowadzać reformy.

Po upływie trzech lat pracy stwierdzam, że **okres ten nie został zmarnowany.** Teraz jesteśmy bardzo bliscy tej ostatecznej formy, w jakiej ukazać się może późniejszy akt konstytucyjny.

Konstytucja marcowa wprowadza rządy parlamentarne. Nie będę dawał głębszego uzasadnienia i nie będę przytaczał doktryn prawniczych, bo czas na to nie pozwala. Rządy parlamentarne są **rządami większości, wyłanianymi przez większość parlamentarna. Metoda pracy parlamentu oparta więc jest na liczbie.**

My **musieliśmy taki parlamentaryzm odrzucić i odrzuciliśmy go, ponieważ metoda liczby nie ma należytego ugruntowania w społeczeństwie polskiem.**

Poszliśmy w kierunku szukania nowego ustroju po linji **metody, stosowanej w konstytucji angielskiej,** albowiem **konstytucja angielska wyrosła**

z życia, a nie z doktryny

Życie przekazało nam wspomnienia historyczne z czasów przedrozbiorowych i smutną kilkuletnią praktykę z czasów powstania państwa polskiego przed wypadkami majowemi. Praktyka ta wykazała nam, że rządy, które nie mają należytej mocy, nie są w stanie wykonać zadania, do którego wykonania zostały powołane. Zdecydowaliśmy się wobec tego przedewszystkiem **wzmocnić władzę Prezydenta Rzplitej** dlatego, że uważamy, że **ośrodek woli w państwie musi być skoncentrowany w jednym człowieku.**

Zachowujemy dla sejmu funkcje organu opinji publicznej, zachowujemy mu prawa kontroli nad działalnością rządu, ale również **zachowujemy dla rządu funkcje rządzenia, która będzie sprawował sam w oparciu o Prezydenta Rzeczypospolitej. Zrywając z parlamentaryzmem nie przekreślamy przez to naszych dążeń do**

oparcia się na demokracji

ale chcemy tę demokracje zmienić w tym sensie, aby stała się ona czemś twórczem dla państwa, a nie czemś rozsadzającem państwo. Nikt nie powie, że Stany Zjednoczone Ameryki Północnej **są państwem niedemokratycznem, chociaż nie uznają systemu parlamentarnego.** Pomyśleliśmy o innym jeszcze organie, a mianowicie **o senacie,** który będzie wykładnikiem trzeźwych sądów rozsądku i racji stanu. Stwarzamy **równość, ale nie nierówność opartą na pochodzeniu, urodzeniu, majątku,** nierówność opartą na tytule

zasług dla państwa i ogółu

Państwo miało być dawniej sługą jednostki, ale teraz **jednostka ma być sługą państwa.** Typowym przykładem tego przewrócenia dotychczasowego porządku rzeczy są faszystowskie Włochy, **gdzie jednostka jest zupełnie skreślona, są Sowiety, gdzie jednostka jest przekreślona** ... **nie liczy i tak samo jednostka hitlerowska jest przekreślona w Niemczech** ...

My jednak **nie idziemy w te ślady.**

Chcemy budować pomyślność państwa na inicjatywie i działalności jednostki, ale dla tej jednostki chcemy wytworzyć warunki, w których będzie mogła ona wykrzesać największy wysiłek zarówno dla siebie jak i dla państwa. Pomawianie nas o jakiekolwiek sentymenty z doktryną czy ... błędem **jest najoczywistszym** ... będziemy jednak również hołdować zasadzie liberalizmu politycznego. ... **my wytworzyć zespolenie jednostki z państwem i chcemy, aby jednostka zrozumiała, że państwo jest dobrem wspólnem i dobrem naczelnem.**

* *
*

W drugiej części posiedzenia, o godz. ... pol. rozpoczęła się dyskusja, która ... szem przemówieniem prezes Sławek. Ze względu na nawał materjału podamy jego przemówienie w następnym numerze. W dyskusji ... bierało głos kilkunastu mówców. Późnym wieczorem zebranie zakończono powzięciem uchwały, upoważniającej prezydjum i grupę konstytucyjną BBWR do opracowania szczegółowego projektu konstytucji. W środę przyszłą ... godnia odbędzie się posiedzenie komisji konstytucyjnej, na którem tezy konstytucyjne przedstawione dziś przez wicemin. Cara będą ... nie zgłoszone.

WĘDRÓWKI DYPLOMATÓW

Angielska dyplomacja w rozjazdach.

Londyn, 14 grudnia

Ministerstwo spraw zagranicznych zapowiedziało wyjazd ministra Simona do Paryża na dzień 21 b. m. Minister Simon będzie starał się pośredniczyć pomiędzy Niemcami a Francją w sprawie rozbrojenia i zawarcia „Paktu Wzajemnej Pomocy". Konferencja z Paul-Boncourem odbędzie się niezwłocznie po przyjeździe Simona do Paryża, poczem minister uda się do Włoch, gdzie na wyspie Capri spotka się z Mussolinim. Charakterystyczny jest ten wyjazd w przeddzień świąt Bożego Narodzenia, obchodzonych — jak wiadomo — w Anglji niezwykle uroczyście. Świadczy to tem, iż Londyn uważa sytuację za palącą, iż nie chce czekać nawet przez kilka dni.

Dziś przybywa do Londynu ambasador angielski w Berlinie, Phips, który będzie jutro z samego rana konferował z ministrem Simonem.

Jak donoszą z Paryża, przybył tu ... ambasador angielski Tyrrell, jednak ... przeziębił się w drodze, iż dotychczas nie mógł odwiedzić p. Paul-Boncoura. Prawdopodobnie przyjęty będzie ... przez p. Paul-Boncoura i przedstawi francuskiemu ministrowi spraw zagranicznych swój punkt widzenia na sytuację europejską.

18 wilków w wagonie restauracyjnym.

Oryginalny sposób obrony przed napadem stada drapieżników.

Wiedeń, 14 grudnia.

Kiedy pociąg osobowy, jadący z Bukaresztu do Kiszyniowa, utknął w głębokich zaspach śniegu, napadło nań stado zgłodniałych wilków. Pasażerowie zaatakowanego przez zwierzęta pociągu wpadli na niezwykły pomysł.

Z wagonu restauracyjnego wyrzucono na zaśnieżony tor kilka kawałków surowego mięsa, a następnie otwarto drzwi do wagonu, ażeby zwabić zwierzęta. Całe stado wilków, zwabione zapachem jadła, po schodkach wtargnęło do wagonu restauracyjnego, a wówczas konduktor pociągu, który wszedł na dach zatrzasnął drzwi i w ten sposób uwięził zwierzęta.

Gdy pociąg przybył do Kiszyniowa, w wagonie znaleziono 18 żywych wilków, które natychmiast potem zastrzelono.

Procesy komunistyczne w Niemczech

4 młodocianych komunistów skazano na karę śmierci.

Berlin, 14 grudnia.

Trybunał Rzeszy zatwierdził wyrok śmierci, wydany przez sąd berliński przeciw czterem młodocianym komunistom, którzy w ubiegłym roku dokonali szeregu zuchwałych napadów rabunkowych w śródmieściu.

Berlin, 14 grudnia.

W procesie przeciwko 41 komunistom, oskarżonym o nielegalną działalność, sąd w Hamm wydał wyrok, skazujący dwuch głównych oskarżonych na karę 5 i 6 lat ciężkiego więzienia, pozostałych zaś 39 na łączną karę 70 lat więzienia.

Prokurator żąda głów Lubbego i Torglera

raz całkowitego uniewinnienia trzech Bułgarów.—Torgler przedstawiony jako moralny sprawca podpalenia Reichstagu. Świetna mowa obrończa adwokata Teicherta.

rokurator oskarża Torglera

Lipsk, 14 grudnia.

54-ty dzień procesu otwiera w dalszym ciągu mowa głównego oskarżyciela nadprokurator Werner w obszernym wywodzie, zakrojonym na kilka godzin, stara się przedstawić współudział Torglera, Dymitrowa, Popowa i Tanewa w zbrodni podpalenia Reichstagu, za którą moralną odpowiedzialność ponosi niemiecka partja komunistyczna.

Charakteryzując bieg życia politycznego Torglera oskarżyciel dochodzi do ...nnego wniosku, że ponieważ Tor... bezpośrednio przed pożarem ostatni opuścił gmach Reichstagu, a przedtem odbył w kuluarach szereg rozmów z osobami przypominającemi łudząco van de Lubbego, Tanewa i Popowa — on niewątpliwie jednym z pomocników Holendra.

...mówienie nadprokuratora dr. Wernera. Obok siedzi prokurator dr Parisius

Świadectwo posłów narodowo socjalistycznych.

Uzasadnienie swe nadprokurator opiera na zeznaniach wątpliwych świadków, co z punktu widzenia prawnego, powinno być bez najmniejszego znaczenia, tembardziej, że nadprokurator na poparcie swych przypuszczeń nie przytacza żadnych konkretnych dowodów współudziału i winy Torglera w zbrodni podpalenia Reichstagu. — „Wprawdzie świadek Schmal — mówi nadprokurator — widzieć miał Torglera krytycznego dnia w południe przed Reichstagiem, do... jednak na tę okoliczność niema". ...takich oto przesłankach buduje Wer... oskarżenie. „Najważniejszym momentem jest jednak okoliczność — mówi da... z satysfakcją nadprokurator Werner — że posłowie narodowo-socjali... Karwany, Frey i Kreyer zauważyli krytycznego dnia Torglera w jednym z hallów Reichstagu, w towarzystwie oskarżonego Holendra, a później wspólnie z Popowem".

W tej fazie mowy Dymitrow często uśmiecha i ironicznie kiwa głową, spoglądając na nadprokuratora.

Brak konkretnych dowodów

Przedmiotem wyczerpującego omówienia prokuratora jest następnie mnóstwo takich wydarzeń i rozmów polityczn... Torglera w okresie poprzedzającym podpalenie Reichstagu, które posiadały rzekomo znamiona prowokacyjno-...

Wracając raz jeszcze do indywidualnej działalności polityczno-publicystycznej Torglera, przedstawiającego w wysokie niebezpiecznego rewolucjonistę — stwierdzam — mówi Werner, że Torgler, jakkolwiek brak ku temu konkretnych dowodów, w jakiejś formie istotnie współdziałał w zbrodni podpalenia Reichstagu. Gdy weźmie się np. pod uwagę żywą akcję Torglera w kierunku tworzenia jednolitego frontu robotniczego i wywołania strajku generalnego w Niemczech — jest on faktycznie inicjatorem zbrojnego powstania i jednym z istotnych sprawców podpalenia Reichstagu.

Na tem zakończył oskarżyciel publiczny swą mowę w stosunku do oskarżonego Torglera.

Wina trzech Bułgarów.

Bezpośrednio po przerwie nadprokurator Werner rozpoczyna charakterystykę życia i działalności politycznej trzech oskarżonych Bułgarów.

Przewodniczący, zirytowany ironicznemi uśmiechami Dymitrowa, przerywa nagle mowę Wernera i ostrym tonem zwraca się do Bułgara: „Pan stale ironicznie się uśmiecha. Ostrzegam pana, jest to świadome lekceważenie sobie Trybunału. Jeśli pan nie przestanie, usuniemy pana z sali bez względu na to, czy to będzie dziś, jutro, czy w ostatni dzień rozprawy".

Dymitrow próbuje złożyć wyjaśnienia.

Przew.: „Teraz nie wolno panu mówić".

Nadprokurator: „Widocznie moje oskarżenie wydaje mu się śmiesznem".

Dymitrow: „Dla mnie osobiście wywody są istotnie śmieszne..."

Przew.: „To nowa prowokacja. Udzielam panu surowej nagany, a teraz milczeć."

W dalszym ciągu swego wywodu nadprokurator rzuca stek obciążeń na Bułgarów, których burzliwa przeszłość polityczna stawia w rzędzie niebezpiecznych i wybitnych działaczy komunistycznych. Rzekomo czekając na amnestję, Bułgarzy osiedlili się w Niemczech, gdzie jednakże prowadzili cichą robotę antypaństwową.

Granicę Niemiec przekroczyli przy pomocy fałszywych paszportów. Stale używali fałszywych nazwisk i w policji się nie meldowali...

Kara śmierci dla Lubbego i Torglera.

Reasumując wnoszę:

1) **dla oskarżonego Holendra Marinusa van der Lubbego**

za zbrodnię stanu i 4 podpalenia gmachów publicznych, na podstawie rozporządzenia prezydenta Rzeszy z dnia 28 lutego 1932 r.

KARĘ ŚMIERCI i POZBAWIENIE PRAW OBYWATELSKICH.

2) **dla osk. Torglera**

za zbrodnię stanu i współudział w zbrodni podpalenia Reichstagu — na podstawie tegoż rozporządzenia —

KARĘ ŚMIERCI i POZBAWIENIE PRAW OBYWATELSKICH.

Ponadto dla obu wyżej wymienionych oskarżonych — poniesienie wszelkich kosztów, związanych z procesem.

3) Oskarżonych Bułgarów Dymitrowa, Popowa i Tanewa proszę z braku dostatecznych dowodów winy — całkowicie uwolnić. Apeluję do poczucia sprawiedliwości panów sędziów i sądzę, że Trybunał podzieli w całości moje stanowisko.

Na tem zakończyła się druga część dzisiejszej rozprawy.

Bezpośrednio po przerwie zgłosił się do plai-doyer obrońca oskarżonych Bułgarów Teichert.

Oskarżenie na podstawie przypuszczeń.

Lipsk, 14 grudnia.

Wskutek niespodziewanie pomyślnego obrotu sprawy w stosunku do Bułgarów, rola ich obrońcy dr. Teicherta nieoczekiwanie uległa zmianie. Wstęp jego mowy jest łańcuchem ostrych zarzutów pod adresem londyńskiej komisji prawniczej. Mówca charakteryzuje następnie poszczególne fragmenty śledztwa, dochodząc do wniosku: **jakkolwiek stan oskarżenia w pierwotnem swem brzmieniu, ze względu na mętne początkowo zeznania Bułgarów był uzasadniony, to jednak postępowania dowodowe wykazało ich nieulegającą wątpliwości niewinność.**

Tem niemniej — mówi obrona — postaram się dowieść jak rażące były nieścisłości w zeznaniach poszczególnych świadków. Teichert cytuje całą litanję sprzeczności, pozostających w związku z rzekomą bytnościa Bułgarów krytycznego dnia w Reichstagu, a van der Lubbego w Bayernhofie..

Panowie — mówi Teichert — nie wolno budować oskarżenia na podstawie przypuszczeń.

Złudzenie optyczne.

Wątpię bardzo, by oskarżony Torgler, mając do dyspozycji własny gabinet, tak ważne i niezmiernie drastyczne tematy poruszał z obcokrajowcami aż na korytarzu. **Mojem zdaniem—niepowinno ulegać żadnej dyskusji, że Torgler krytycznego dnia rozmawiał z posłem Neubauerem, podobnym do Popowa i Alwerdą, przypominającym holendra.**

Mnie osobiście, wbrew twierdzeniu rzeczoznawców nasuwają się również wątpliwości, czy oskarżony van der Lubbe posiadał w Reichstagu wspólników.

Spokojna i rzeczowa argumentacja Teicherta, który dzięki dzisiejszej obronie wybija się niewątpliwie na czoło palestry niemieckiej, była tak świetna, że musiała wywrzeć wielkie wrażenie na członkach Trybunału.

Teichert zręcznie przytacza trzy plastyczne przykłady z literatury sądowej, kiedy **naskutek mętnych zeznań świadków, skazano niewinnych ludzi na karę śmierci,** co po latach zostało stwierdzone.

Osobny ustęp swego przemówienia poświęca Teichert świadkowi psychopacie Grothemu, którego zeznania po mistrzowsku dyskredytuje.

Na tem skończyła się pierwsza część przemówienia obrońcy.

Torgler zostanie uniewinniony?

Opinja kół dziennikarskich obecnych na rozprawie o podpalenie Reichstagu.—Zona Torglera wierzy w niewinność męża.

Lipsk, 14 grudnia.

Prasa niemiecka z tryumfem wita dzisiejszy wniosek nadprokuratora Wernera. W kołach dziennikarzy obecnych na procesie, zarówno krajowych jak i zagranicznych, przeważa mniemanie, **że Torgler w tym procesie, ze względu na zagranicę zostanie uwolniony, a natomiast wytoczone zostanie przeciwko njemu nowe postępowanie karne jedynie z tytułu rzekomej zdrady stanu.**

Lipsk, 14 grudnia.

Torgler przyjął spokojnie wniosek nadprokuratora. Dopiero w chwili, gdy spojrzał na swą żonę, siedzącą w tłumie, zaniepokojoną i stroskaną, łzy zabłysły mu w oczach i omal nie stracił panowania nad sobą. Przez dłuższy czas suggestywnemi spojrzeniami dawał żonie znaki by panowała nad sobą.

Lipsk, 14 grudnia.

Obecna na rozprawie żona Torglera, z którą korespondent P. A. T. bezpośrednio po zakończeniu mowy prokuratora rozmawiał, przyjęła wniosek oskarżyciela nerwowym płaczem, **stwierdzając kategorycznie, że mąż jej jest całkowicie niewinny.**

Nowy prezydent Szwajcarji

Został nim wybrany najmłodszy członek Rady Związkowej 44-letni Pilet-Golaz.

Bern, 14 grudnia.

Rada związkowa Szwajcarji wybrała na czwartkowem zgromadzeniu porannem 137 głosami na 152 oddanych głosów przy 14 wstrzymujących się od głosowania — prezydentem związkowym Szwajcarji **Pilet-Golaza**, dotychczasowego kierownika departamentu komunikacji.

Pilet liczy 44 lata i jest najmłodszym członkiem Rady Związkowej. Należy on do liberalno - demokratycznej partji. Wiceprezydentem wybrano 141 głosami członka Rady Związkowej Rudolfa Mingera, dotychczasowego kierownika departamentu wojskowego. — Jako kierownik departamentu Minger przyczynił się do reorganizacji sił zbrojnych Szwajcarji.

Za i przeciw stabilizacji dolara.

Wall Street robi zakłady, że stabilizacja szybko nastąpi.

Londyn, 14 grudnia.

Mimo zaprzeczeń pełniącego obowiązki Sekretarza Stanu do spraw finansów Morgenthaua, Wall Street w dalszym ciągu wierzy w rychłą stabilizację i dzisiaj przyjmowane były już zakłady na 7 do 5 za rychłą stabilizacją.

***

Waszyngton, 14 grudnia.

W związku z wiadomością, iż rząd Stanów Zjednoczonych prowadzi obecnie z Anglją i Francją rokowania w sprawie stabilizacji dolara na poziomie około 60 centów, senator Thomas zapowiedział ostre wystąpienie kongresu, które go trzy grupy walutowe nie życzą sobie stabilizacji, dopóki dolar nie straci 50 procent swej wartości.

Zdaniem sen. Thomasa, owe trzy grupy w razie przyjęcia innej stabilizacji, połączą się dla przyjęcia projektu inflacyjnego.

Burze śnieżne w Europie

Medjolan, 14 grudnia.

Całe Włochy północne nawiedziły katastrofalne mrozy i obfite opady śnieżne. Z różnych okolic donoszą o deszczach, śnieżycach i burzach.

W Genui oraz w innych miastach, położonych w północnych Włoszech ulice pokryte są powłoką śniegu grubości 40 cm.

W Tryjeście masy śnieżne zatamowały zupełnie komunikacje kołową oraz kolejową.

Budapeszt, 14 grudnia.

(PAT) Od wczoraj w całym kraju szaleje burza śnieżna.

Pociągi kursują z wielkiemi opóźnieniami. **Ruch na ulicach Bukaresztu jest utrudniony.**

Dzienniki donoszą o bardzo silnej burzy nad Morzem Czarnem. W odle-

Czy w Anglji rządzi parlament?

Podsekretarz stanu może więcej zdziałać, aniżeli kilkuset przedstawicieli narodu, zasiadających w parlamencie.

W swem nowem dziele pod tytułem „How Britain is Governed". Ramsai Muir, znakomity znawca konstytucji angielskiej, przychodzi do przekonania, że „matka parlamentaryzmu" utraciła władzę. **Wielką Brytanją rzadzi nie parlament, lecz gabinet ministrów. Rząd angielski jest wszechwładny.**

Parlament angielski utracił władzę we wszystkich kolejno dziedzinach życia. Prawodawstwo, które było dotychczas dziedziną wyłącznej władzy parlamentu, przeszło — jak twierdzi profesor Muir — całkowicie w rece rządu. **Podsekretarz stanu każdego z ministerstw angielskich może przeprowadzić więcej praw aniżeli kilkuset przedstawicieli narodu, zasiadających w Izbie Gmin.**

Analizując system parlamentarny współczesnej Anglji, musi się przyjść do przekonania, że przedstawiciele narodu utracili prawie możliwość przeprowadzenia wszelkich ustaw i praw. Regulamin parlamentu angielskiego przeznacza **jeden dzień w tygodniu lub 10 minut dziennie dla prywatnych billów poselskich.** Jeśli poseł ma szczęście, może on w ciągu tak krótkiego czasu przedłożyć Izbie swój projekt ustawy. Lecz **bez poparcia rządu nie potrafi go przeprowadzić.**

„Udział posła angielskiego w pracach legislatywnych Izby jest w najlepszym razie — mówi profesor Muir — **tylko demonstracją jego obecności,** na którą nikt w rzeczywistości nie zwraca uwagi".

W najlepszym razie zaś — **stratą czasu parlamentu.** Najsilniejsza nawet opozycja w parlamencie angielskim nie potrafi przeprowadzić ani jednego billu. Wszak nawet i poprawki do ustaw nie przejdą, jak tylko za zgodą rządu. Kosztem instytucji parlamentarnej **urósł rząd angielski do miary wszechpotęgi.** Tak jak w kwestji legislatywnej, tak i w kwestjach finansów oraz innych dziedzinach życia państwowego **decyduje nie parlament, lecz władza wykonawcza czyli rząd.**

Należy zwrócić uwagę na jeszcze jedno bardzo znamienne zjawisko, świadczące, jak dalece parlament utracił wpływa na rządu w Anglji. Otóż rząd angielski przeniósł dyskusje nad wieloma ustawami **poza teren parlamentu.** Dyskusje te odbywają się w ministerstwach lub w klubach partji rządzącej. Tak naprzykład, „Derating Bill", tyczący się kwestji podatkowo - zdrowotnych był **całkowicie ustalony przez ministerstwo zdrowia i władze lokalne angielskiej partji konserwatywnej.** — Udział parlamentu ograniczył się tylko do zatwierdzenia tekstu, uchwalonego przez rządzącą partję konserwatywną.

Rząd angielski posługuje się jeszcze jedną metodą, przy pomocy której zagarnął władzę parlamentu w swe ręce. Według konstytucji angielskiej często powoływane są do życia t. zw. **„Royal Comisions"** do orzekania w kwestjach nowego prawodawstwa. Otóż członkami tych „królewskich komisyj" są zawsze **rzeczoznawcy, powoływani z łona partji rządzącej.** Skutek tego jest taki, że wszelkie nowe prawa idą po linji polityki rządu.

Znamienne jest, że przejście władzy od parlamentu do rządu nie wzbudza zdziwienia w kraju „matki parlamentu", jakby to niektórzy mogli przypuszczać. Anglicy, którzy podczas wojny przekonali się, że do zwycięstwa potrzebna jest siła i szybka decyzja władzy wykonawczej, pozostawili te atuty w rękach swego rządu. Parlament — w pojęciach angielskich—nie powinien być tamą w pracach rządu, gdy szybka decyzja jest konieczna.

J. S.

Herb m. Łodzi.

(i) W dniu wczorajszym donosiliśmy o posiedzeniu komisji konkursowej dla ustalenia herbu naszego miasta. Dowiadujemy się w dalszym ciągu, iż komisja zasadniczo nie przyjęła żadnego z nadesłanych projektów i ostatecznie, po dłuższej dyskusji, postanowiła przesłać do ministerstwa spraw wewnętrznych do zatwierdzenia herb Łodzi, jaki widniał na pieczęci naszego miasta z roku 1577. Herb ten przedstawia stylizowaną łódkę o burtach, zakończonych wysokimi ostrymi dziobami. O zewnętrzną burtę łódki oparte jest wiosło.

Równocześnie, w uzupełnieniu wczorajszej naszej wzmianki zaznaczyć musimy, że herb Łodzi z roku 1847, o którym pisaliśmy, nie był w swoim czasie używany. Był to tylko projekt, który znajduje się dotąd w archiwum akt dawnych w Warszawie.

Herb Łodzi w roku 1577, który został przyjęty przez komisję konkursową i wysłany będzie do zatwierdzenia władzom nadzorczym.

Jeden z projektów herbu m. Łodzi z roku 1847.

Nowy psychiczny typ Polaka

powstał w tem najbardziej polskiem mieście — Gdyni.

Gdynia, w grudniu.

Gdy podczas uroczystości poświęcenia portu w Gdyni szereg mówców wyliczał konkretne przykłady wielkości naszego wysiłku narodowego, podając ogromne cyfry hektarów, kilometrów, ton i złotych — mimowolne uczucie dumy rodziło się w każdym z nas. To myśmy dokonali tego wszystkiego: **własnemi siłami, własną pracą, zdolnością i organizacją.** Polski inżynier, polski robotnik i polski organizator podali sobie ręce, by razem stworzyć całość dla całego narodu.

Przez dziesiątki lat; właśnie w czasie największego rozwoju techniki, handlu i przemysłu, zaborcy tworzyli w Polsce nowe rzeczy, tworzyliśmy i my, lecz pod egidą zaborców i w ramach nakreślonego przez nich życia gospodarczego. Nie mieliśmy własnej fizjognomji gospodarczej.

Aż tu nagle Gdynia! Wszystko tu bezprzykładne, nieporównane, bo **przykładu żadnego nie mieliśmy i z niczem porównać nie możemy.** Te mola, baseny, dźwigi, ten ogromny dworzec morski, wybudowany w ciągu kilku miesięcy — to wszystko bezprzykładne i nieporównane. Żadnej tradycji zaborcy tu nam nie pozostawili. I nietylko w rodzaju, ale i w systemie naszej pracy stworzyliśmy zupełnie nowe, polskie rzeczy.

— Czy Gdynianki są ładne?

Takie pytanie padło wśród dziennikarzy, zaproszonych na uroczystości gdyńskie przez min. Zarzyckiego, a gościnnie przyjmowanych przez nacz. A. Jackowskiego.

Pytanie zostało bez odpowiedzi, a wywołało tylko spór: **czy wogóle mówi się Gdynianin i Gdynianka, czy też Gdyńczyk i Gdyńczanka.**

Jakżeż można mówić o pięknych Gdyniankach, kiedy nie umiemy jeszcze ustalić, **jak je nazywać należy.** Gdynian i Gdynianek niema. A przecież miasto roi się od ludzi, których coraz więcej i więcej, a wszystkich tych ludzi coś łączy i to bardzo mocno, coś, coby można nazwać tylko patrjotyzmem, ale ani lokalnym ani dzielnicowym.

Wszystkie miasta w Polsce cechuje **patrjotyzm lokalny.** Jest to objaw zdrowy, podniecający do wzajemnego współzawodnictwa w najlepszym tego słowa znaczeniu. Istnieje jednak niestety i dzielnicowy patrjotyzm. „U nas" zbyt często znaczy: na obszarze objętym dawnemi granicami zaborczemi.

W Gdyni niema ani jednego ani drugiego. „My" — to Polska, „u nas" — to w Polsce. Przypadkowa mieszanina ludzi z całego terenu Rzeczypospolitej, obracana szybkiem tempem pracy, wytworzyła **nowy psychiczny typ Polaka,** bez tradycji przedwojennych. Ktoś, kogo to interesuje, może pytać każdego pokolei, skąd pochodzi. Znajdzie tam wszystkich: **i bliskich sąsiadów z Pomorza i Wielkopolan, z pod Karpat i z dalekich wschodnich kresów, warszawian i synów emigrantów, urodzonych na obczyźnie.** Dziwne, jak ludzie ci w Gdyni szybko zatracają nawet swój rodzimy, charakterystyczny akcent. Trudno ich przyłapać.

Na gościnnem przyjęciu w Szkole Morskiej z przyjemnością przyłapali dziennikarze jednego z wyższych oficerów marynarki na tak dobrze znanem lwowskiem „ta."

Ale takie rzeczy może zauważyć tylko chwilowy przybysz. **Gdynianie** (niechże wzorom Rzymian zostaną. Gdynianami!) zapomnieli o odrębnościach lokalnych. Tworzą oni jakąś czystą psychicznie **esencję narodową polską i sprawili, że Gdynię można śmiało nazwać najbardziej polskiem miastem w Polsce.**

J. K.

Nieście pomoc najbiedniejszym

22 STOPNIE MROZU

Siarczysty mróz ogromnie dokucza ludziom biednym i zmuszonym przebywać na ulicy.— Kosze z koksem już zostały ustawione.

Dziatwa nie przychodzi do szkół.

Mróz w Łodzi tężeje coraz bardziej Tym razem przepowiednie stacji meorologicznych nie zawodzą—przy pogodnej aurze utrzymuje się bardzo niska temperatura, która w ciągu dnia ulega tylko bardzo nieznacznym wahaniom.

Wczoraj o godzinie 8-ej rano termometry w Łodzi wskazywały —19 stopni C. W południe rtęć podniosła się do 12 stopni, ale po południu mróz zaczął tężeć coraz bardziej i w godzinach przedwieczornych przekroczył

22 stopnie poniżej zera.

Zimno potęguje jeszcze bardziej wiatr, wprawdzie niezbyt silny, ale w znacznym stopniu ochładzający atmosferę. Z tych względów już wczoraj **zanotowano w pogotowniu ratunkowem liczne wypadki odmrożeń rąk, uszu oraz nóg.**

Nasza akcja w kierunku ustawienia na ulicach miasta koszyków żelaznych z żarzącym się koksem odniosła pożądany rezultat. Już wczoraj rano, bezpośrednio po ukazaniu się apelu na łamach naszego pisma,

zainstalowano w kilku punktach miasta piecyki.

I bezpośrednio po tem dokoła nich zaczęły gromadzić się tłumy.

W piątek przepowiadają w dalszym ciągu nasilenie mrozu. Odbić się to może w potężnym stopniu na targowiskach miejskich, gdyż na drogach podmiejskich mróz jest oczywiście większy, aniżeli w mieście i być może wielu wieśniaków zrezygnuje, jak to już w latach ubiegłych, z przyjazdu i dowozu środków żywności.

***

Przy okazji pragniemy zwrócić uwagę, że w czwartej filji pocztowej na ul. Zachodniej od dwuch dni jest tak zimno, że

urzędnicy wyraźnie marzną,

siedząc w futrach i płaszczach przy okienkach.

Należy temu jakoś zaradzić — i to jaknajrychlej.

W szkołach powszechnych do nauki zgłosiło się przeciętnie 15 do 25 procent dzieci. W szkołach średnich cyfra przybyłych dzisiaj na lekcję jest nieco większa, nie przekracza jednakże 40 procent ogółu. Być może, iż przyczynia się do tej abstynencji wczesna godzina rozpoczęcia nauk.

Czas trwania służby wartowniczej skrócono do dwuch godzin. Mroźne podmuchy odbiły się także na komunikacji, zwłaszcza podmiejskiej. Pociągi i autobusy kursują z dużem opóźnieniem, które w wielu wypadkach przekracza 2 do 3 godzin.

Za nielegalną pracę w nocy

grozi, poza aresztem, odebranie koncesji przemysłowej.

Polska Agencja Telegraficzna donosi: W nocy z 12 na 13 b. m. p. o. inspektor pracy Menechowicz przeprowadził lustrację przędzalń w dzielnicy północnej miasta, celem sprawdzenia, jakie fabryki nielegalnie pracują w nocy. Lustracja ta pozwoliła p. inspektorowi przekonać się, jak liczne są wypadki obchodzenia prawa przez nielojalnych przemysłowców, którzy przez pracę na trzecią zmianę wprowadzają zamęt na rynku przędzalniczym. Nielegalna praca w nocy została wykryta w następujących fabrykach: M. Wiślickiego, Pomorska 163, Gotlibowskiego, Pomorska 163, I. Wilczyka, Senatorska 3.

Nielojalnym przemysłowcom poza grzywną lub aresztem, grozi odebranie koncesji przemysłowej.

Otrzyjcie łzę dziecięcą w wieczór Wigilijny!

Zaproście biedne dziecko do stołu lub złóżcie ofiarę!

Zima, mróz — chłód i głód.

W nieopalonej izbie, na nędznym barłogu, siedzą skulone dzieci, a z oczu padają łzy. Okrywają się łachmanami, tulą do siebie i drżą z zimna. Ojciec bez robotny, matka wyczerpała kredyt w sklepiku i jest bezradna.

Wyszli oboje żebrać,

ale przechodnie, popędzani mrozem, śpieszą i nie chcą sięgać do głęboko ukrytej kieszeni. Ciężar mroźny zimy przytłacza wszystkich, a szczególnie tych najbardziej pokrzywdzonych przez los, te **nędzne okruszyny ludzkie — sieroty i dzieci nędzarzy.**

Czy wy wszyscy, którzy siedzicie w ciepłych mieszkaniach, jesteście syci i macie ciepłe futra, możecie pomyśleć, że gdzieś tam w zimnej i ciemnej norze drżą i płaczą dzieci?

Pomyślcie o nich i **usłuchajcie głosu waszego serca!...**

Zbliżają się święta, upamiętniające chwilę narodzenia Dzieciątka Bożego, które zamiast w pałacu przyszło na świat w stajni, aby zbliżyć się do maluczkich. Dla ludzi zamożnych jest to święto radości, święto wesela. Wieczerza wigilijna i liczne podarunki dla najbliższych wywołują śmiech i radość na buziach kochanych milusińskich. W tym momencie człowiek zapomina o szarej, ciężkiej codzienności i czuje się bliski całemu światu. Chciałby go ogarnąć ramieniem i powiedzieć, że wszyscy jesteśmy sobie braćmi. Im lepiej chwila ta jest przygotowana, tem nastrój jest lepszy, a świadomość, że przeszliśmy obojętnie koło nędzy ludzkiej, że mogliśmy obetrzeć łzy choć jednemu dziecku i nie zrobiliśmy tego, może to szczęście zakłócić.

Wszystkim naszym miłym czytelnikom przypominamy piękną **inicjatywę Rady Grodzkiej B. B. W. R. w Łodzi o zaproszeniu do stołu wigilijnego choć jednego biednego dziecka,** któremu radość choinki, ciepło domowego ogniska i wigilja spożyta w miłym nastroju pozwoli choć na chwilę **zapomnieć o codziennej nędzy.** Zgłoszenia przyjmuje sekretarjat Rady, (ul. Przejazd 36 m. 1), codziennie najpóźniej do dnia 19 b. m. w godzinach od 10—13 i 17—19, tel. 170-00.

Niezależnie od zaproszeń wigilijnych Rada Grodzka BBWR. zajmuje się również przyjmowaniem

świątecznych paczek żywnościowych od osób, które dla jakichkolwiekbądź powodów nie mogą lub nie chcą zapraszać dzieci na wigilję.

Paczki można składać za pokwitowaniem również w Radzie Grodzkiej, lub też w najbliższym komisarjacie policji; **w dzień wigilijny zostaną one dostarczone do mieszkań najbardziej potrzebującym.**

Z powyższym apelem zwracamy się do całego społeczeństwa łódzkiego, które w codziennym swym wysiłku pracy okazuje nietylko twardość i nieugiętość, lecz pamięta, że ma serce i litość dla rzeczywistej nędzy.

LISTA OFIAR.

Sędzia Henryk Konarzewski zł. 200,
Dyr. Oskar Klikar zł. 50.
Bezimiennie zł. 25
Pracownicy P. K. P. zł. 20.
Koło pracowników kolejowych B.B. W.R. zł. 25
P. Rżewska, Mostowa 17 — dziecko na wigilję;
P. dr. Kędzierska, Al. Kościuszki 29, 7 dzieci na wigilję;
P. Apolinary Ruszkowski, Targowa dziecko na wigilję;
P. Wacław Tarjaszewski. Targowa, dziecko na wigilję;
P. Jakubowski Stanisław, Kilińskiego 62 — dziecko na wigilję.
P. Mondalska Lucyna, Pl. Dąbrowskiego 3, — dziecko na wigilję.
P. Koziorowska Michalina. Andrzeja Nr. 52 — paczkę.

KRONIKA

Grudzień **15** PIĄTEK

Dziś Walerjana
Jutro Euzebjusza B. M.

Wschód słońca	7.37
Zachód słońca	15.25
Wschód księżyca	0.17
Zachód księżyca	13.44
Długość dnia	8,06
Ubyło dnia	13,53

Wigilja — w sobotę.

Rok bieżący przynosi pewne komplikacje jeśli chodzi o — Wigilję, która zawsze obchodzona dnia 24 grudnia, w tym roku przypada na niedzielę. Jak wiadomo, niedziela i święta nie przyjmują żadnego postu.

Wyjaśniliśmy już na podstawie informacyj miarodajnych władz duchownych że w roku bieżącym wigilja będzie obchodzona w sobotę.

Zimowe pożary.

Ostrożnie obchodzić się z piecem.

Wraz z nastaniem mrozów rozpoczął się okres zwykłych o tej porze pożarów, wzniecanych skutkiem nadmiernego rozgrzewania rur od przewodów pieca, lub skutkiem podgrzewania rur wodociągowych, gazowych i t. d.

Wczoraj zanotowaliśmy trzy tego rodzaju pożary.

Przy ul. **Żeromskiego 78** w piwnicy należącej do W. Lauka podczas rozgrzewania rur wodociągowych zapaliła się słoma, nagromadzona w piwnicy. Ogień przerzucił się na inne przedmioty i byłby rozszerzył się na parter, gdyby nie energiczna akcja II oddziału straży pożarnej.

Po półgodzinnej pracy straży ogień został zlikwidowany. Straty wynoszą około 1500 złotych.

***

Również **przy ul. Żeromskiego** — w domu Nr. 13 wybuchł pożar w zakładzie ślusarskim braci Fiszer. Od rozgrzanego piecyka zajęła się belka w suficie. Ogień rozszerzył się na poddasze parterowego domu. Pożar w ciągu pół godziny ugasił drugi oddział straży. Straty są dość znaczne, gdyż ogień uszkodził maszyny i strawił niektóre z urządzeń ślusarni.

***

Wreszcie **w mieszkaniu W. Malinia**-ka przy ul. Stolarskiej 9, od rozpalonego nadmiernie piecyka zapaliła się drewniana ścianka przepierzeniowa. Ogień przeniósł się na meble w mieszkaniu. Straty wynoszą ponad tysiąc zł.

***

Pożar jaki wybuchł w budynku szpitala wojskowego przy ul. Żeromskiego 113 nie ma nic wspólnego z pożarami „zimowemi“. Zapaliły się sadze w kominie nad pomieszczeniem dla służby szpitalnej. Po chwili zajęła się również ogniem belka w suficie.

Drugi oddział straży ogniowej ugasił pożar po godzinnej pracy. Straty są stosunkowo niewielkie.

Dodatkowa komisja poborowa.

W dniu dzisiejszym od godz. 8-ej rano w lokalu biura wojskowo-policyjnego Zarządu m. Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 165 rozpoczyna urzędowanie dodatkowa komisja poborowa dla P.K.U. Łódź, miasto I.

Do przeglądu na dodatkową komisję poborową winni się zgłosić poborowi rocznika 1912 i starszych, którzy dotychczas nie stawali przed żadną komisją poborową do przeglądu wojskowego i z tej przyczyny nie mają uregulowanego stosunku do służby wojskowej, a zamieszkali na terenie 2, 3, 5, 8, 9 i 11 komisarjatów P. P., oraz otrzymali imienne wezwania ze starostwa grodzkiego w Łodzi.

PEŁNA TABELA WYGRANYCH

1-go dnia ciągnienia III klasy 28-ej loterji państwowej.

Warszawa, 14 grudnia.

Wczoraj w pierwszym dniu ciągnienia 3-ciej klasy loterji padły następujące główne wygrane:

100.000 zł. — 37354

20.000 zł. — 53162, 91646.

15.000 zł. — 49410 37420

10.000 zł. — 23375

5000 zł. — 45718 141955.

2000 zł. — 6323 33564 32141 125039 143099.

1000 zł. — 33786 49462 39176 132549 143426 154414 93839.

500 zł. — 42522 5232 26075 66718 67004 87462 98691 99087 103397 80391 8063 139509 135183 141357 72876 3022 59030 56383 95289 134797.

400 zł. — 724 8671 12410 18829 23363 34300 43231 47792 41486 48999 57341 63543 78496 86408 99685 90685 93816 98770 98936 105421 107158 119653 110550 113787 127172 149177 146067 153608 151073 160320 160654 160420.

300 zł. — 853 3981 10172 30828 30746 34461 37406 43136 51646 55453 55127 57021 64574 66040 67551 87607 97863 94527 95275 114877 126785 132456 131304 133616 135847 137034 140346 156123 158286 157910 159694 161221 161155 163190 168216.

250 zł. — 730 3787 4218 6786 14703 15591 15349 17716 19205 20700 24685 25517 28493 30963 33196 36795 40021 42045 44687 42707 49511 56141 59556 64000 64115 65532 69477 69925 74743 77060 80976 82712 83778 81698 91544 92745 95811 96740 98605 97480 107706 111875 114242 115611 127599 130604 132760 138483 134863 134895 135896 137347 161412 167274.

Po 200 zł na N-ry:

102 19 386 858 1070 90 140 349 453 60 539 603 41 66 98 761 907 18 23 2022 68 418 548 699 703 77 892 3072 133 63 305 92 445 500 63 747 850 66 86 4003 84 225 344 94 454 84 581 695 711 60 919 42 75 5059 222 612 32 34 701 76 936 6067 75 82 105 78 382 411 41 651 731 839 49 64 7607 22 717 996 8006 71 514 93 784 9045 210 66 320 29 562 10067 121 329 434 525 77 959 11049 154 229 91 416 513 61 12017 229 37 61 360 476 689 730 44 935 13019 61 445 512 820 961 14180 203 310 31 475 753 65 879 15545 64 66 833 16408 15 585 663 796 856 962 17004 40 68 116 333 627 18091 182 485 96 553 685 818 956 19115 368 434 663 793 20008 96 106 48 248 76 339 83 932 21006 118 213 44 578 731 34 840 986 22270 554 64 604 12 711 80 918 42 23074 190 201 57 72 722 27 887 24012 100 299 300 14 20 466 697 753 76 957 25177 97 363 77 452 627 29 92 952 26000 46 146 352 471 709 823 27 47 918 27028 116 231 36 61 349 554 690 850 78 978 28458 68 720 925 77 29046 91 154 64 350 72 406 49 607 92 776 908 37.

30040 85 144 215 88 416 560 716 61 991 31086 111 19 352 32 95 659 726 50 32060 142 50 98 99 453 635 791 812 75 33021 25 89 292 97 422 656 801 50 908 34034 146 62 262 368 413 564 753 65 801 13 35055 449 560 75 652 71 707 825 908 36053 334 437 57 542 37096 118 55 82 87 291 99 409 64 601 792 809 71 995.

38049 249 438 43 51 69 99 582 624 41 858 39005 23 70 239 73 89 367 511 775 97 888 40074 208 44 58 322 38 80 95 624 739 64 953 80 41003 162 78 216 30 519 755 831 923 99 42007 55 293 357 497 801 19 68 43120 60 309 781 932 44277 45020 122 219 52 314 33 458 659 65 920 46033 55 142 269 99 881 956 47025 161 288 431 522 775 863 71 48122 33 288 326 73 417 651 831 46 61 938 49039 59 60 94 136 683 880 908

50068 498 554 754 813 972 51493 642 803 76 98 953 52330 45 79 477 85 95 806 97 53034 148 314 449 91 501 29 659 54394 601 4 874 942 55249 58 69 516 61 613 28 830 56028 292 323 43 441 767 816 57007 76 263 546 65 640 58093 284 373 550 615 40 705 6 849 911 59106 341 489 537 616 60019 157 237 83 495 513 44 621 83 92 840 50 81 948 61284 438 562 86 640 62169 270 485 508 38 79 645 67 73 814 978 63077 146 209 65 96 473 574 92 622 32 94 805 18 36 53 64262 666 714 44 802 66 65201 24 86 353 67 439 519 48 603 42 88 893 993 66260 77 400 513 722 79 913 59 67131 396 548 82 699 806 947 68017 327 29 418 35 42 584 69077 119 571 97 748 868 901.

70114 203 383 500 796 811 924 65 71068 88 216 97 350 478 562 884 72073 133 261 454 638 73000 90 378 427 505 78 681 86 852 60 997 74073 164 281 620 701 27 75068 71 80 189 521 861.

76060 62 77 559 639 69 73 799 844 918 19 77034 56 121 54 421 568 73 97 78023 38 220 41 308 901 3 56 79109 650 720 44 87 836 908 80049 76 169 219 378 465 677 99 826 84 97 912 81198 398 417 712 62 962 82027 174 245 81 452 610 18 866 83043 115 236 65 305 421 817 21 79 94 989 84160 308 440 620 978 85068 240 51 521 71 911 47 86178 263 342 642 95 87032 132 308 453 518 40 726 887 97 88232 461 549 700 89107 64 348 317 78 427 35 68 550 768

90039 55 64 111 278 84 331 47 74 823 91026 38 276 551 90 606 11 797 876 918 92152 70 403 544 887 93233 819 967 89 94179 240 330 521 97 828 95003 66 193 221 185 593 788 96097 191 200 97 874 97385 87 508 28 79 881 98198 219 40 358 94 482 525 39 603 799 99055 146 407 549 673 767 866 97.

100101 18 68 231 460 534 71 94 805 11 55 960 101255 566 713 914 37 84 102060 86 108 536 38 822 27 61 957 76 103114 294 328 710 867 81 104038 345 79 424 535 71 82 751 82 809 105080 208 379 89 432 533 601 32 863 106001 122 34 35 66 76 222 50 69 842 58 107142 220 413 651 849 973 108298 646 803 924 56 109001 82 341 401 16 522 651 754 84 804 82 110146 260 371 95 874 913 111214 484 112080 88 554 761 859 113002 143 228 39 48 350 73 571 611 782 842 983.

114076 95 170 227 304 435 568 859 66 991 115082 156 242 326 454 585 768 822 75 116138 429 766 889 117047 55 222 48 318 95 527 654 68 118149 250 75 92 324 622 29 119154 304 537 637 53 795 862 919

120001 70 72 164 207 52 70 333 35 410 30 599 826 121079 123 215 352 577 123002 38 283 631 36 701 35 39 63 891 998 124003 45 425 644 890 125030 287 319 42 58 68 493 759 932 126454 714 831 985 127041 128 72 89 622 128021 119 396 592 623 760 129316 25 45 53 403 85 582 655 92 702 5 26 53 887 130517 49 78 601 900 87 131351 66 410 19 35 91 583 686 730 903 132011 168 276 549 53 133138 387 591 804 958 93 134205 31 36 614 727 97 835 46 67 135063 64 81 97 183 405 136139 303 554 660 137125 355 78 403 20 76 88 590 720 138099 132 274 75 340 445 48 638 42 72 824 924 83 139059 199 233 301 495 509 28 684 729 94 894 990 140009 311 24 90 590 626 53 69 79 947 141041 138 89 248 357 413 602 38 62 85 704 955 142081 87 229 382 416 520 40 619 729 951 143099 166 281 324 410 26 706 144001 302 521 617 46 709 848 75 145189 265 438 567 643 756 804 970 146067 86 103 462 800 147006 187 215 24 76 583 938 148259 543 693 701 82 831 42 952 149011 177 697 701 26 874 934.

150590 151020 69 382 521 78 898 152157 237 94 463 694 786 800 8 70 949 153114 46 452 554 640 730 33 72 154026 141 412 50 94 593 155053 129 385 813 79 85 929 156143 357 868 91 929 157152 432 93 75 813 83 158291 424 703 99 836 159088 141 275 356 504 94 686 98 774 865

160020 142 417 652 904 161034 574 871 945 80 162014 34 131 37 232 47 383 507 32 728 911 163269 330 577 753 892 959 164126 208 648 759 877 912 165018 415 767 84 166104 95 244 391 685 977 167210 22 38 635 168100 9 221 317 92 467 599 751 961 169127 543 631 69 844 63 987.

CIĄGNIENIE POPOŁUDNIOWE.

Po 200 zł na N-ry:

132 96 374 79 593 1524 87 728 976 2150 245 91 601 3185 546 627 899 4009 15 359 425 5242 480 682 711 25 6044 369 441 542 755 99 884 955 7160 358 434 57 602 86 800 909 8597 820 44 903 9011 254 560 99 717 24 916 34 10186 232 321 598 765 815 77 11017 127 52 394 549 648 986 12322 487 642 872 993 13222 432 72 82 515 604 80 878 919 14086 94 149 216 628 822 15071 211 57 79 492 739 811 40 978 16121 424 530 76 691 741 825 58 906 17134 85 490 652 67 18034 176 686 809 88 915 19003 8 49 261 385 471 75 529 54 718 892 99 975 20025 143 311 14 94 456 561 69 74 615 75 855 21113 57 95 408 668 899 901 75 22108 22 68 283 402 636 80 833 23009 36 371 403 12 552 758 76 840 970 24035 141 76 421 640 823 25095 133 340 426 505 741 48 932 94 26033 216 571 615 719 27 27183 87 670 788 865 914 28190 216 53 300 581 706 12 830 79 29014 194 200 82 540 91 609 804 13 16 30 991 30148 62 82 238 999 308 402 15 566 650 857 31091 154 94 356 630 928 32009 24 63 269 378 409 60 677 738 822 33007 54 333 643 60 78 742 834 903 34028 126 54 83 240 72 97 561 653 745 834 975 35149 201 2 457 633 900 60 36108 62 283 346 608 722 827 37325 602 798 861.

38136 284 615 979 39104 60 338 402 3 562 65 669 721 53 835 40003 136 218 439 581 754 999 41130 42 423 848 973 42015 43 50 169 221 76 302 20 29 458 91 550 778 848 43119 307 49 51 433 55 83 711 90 823 44009 36 46 55 127 29 308 422 71 94 534 683 97 869 917 24 45319 76 404 39 670 81 705 911 46283 633 38 728 853 47058 238 69 321 43 67 422 75 547 650 880 48092 153 275 312 548 80 727 28 81 811 49052 132 202 25 82 413 78 91 690 963 50319 74 562 609 48 84 738 976 51298 352 663 885 52095 108 248 59 303 415 21 42 889 936 48 53056 69 217 78 374 99 713 89 827 54 996 54459 503 55 833 36 55135 205 30 342 501 30 740 944 84 56148 50 446 74 639 65 745 57238 81 88 06 79 719 32 68 855 906 58022 142 650 68 708 956 60 59137 249 66 431 958 79 60046 192 221 370 77 466 84 607 746 820 61017 84 140 46 91 212 86 321 53 80 535 704 54 811 42 83 966 71 62017 126 449 619 81 95 971 63052 215 19 509 95 64087 144 279 302 22 484 523 36 629 74 765 933 65019 77 85 223 76 339 42 456 77 81 791 825 66016 37 398 599 681 67132 92 354 469 690 786 87 68076 171 333 47 439 50 529 88 870 939 69373 451 727 70015 81 208 332 468 536 647 91 704 28 908 71013 141 289 398 566 980 72206 338 596 732 73086 151 273 432 887 74098 171 574 621 90 989 75435 519 94.

76039 122 26 409 573 603 77123 264 322 78 478 96 612 31 839 67 939 48 96 78128 44 232 74 388 624 49 864 79174 284 80277 606 777 87 889 907 83 81064 218 567 96 845 904 17 37 85 82031 115 317 90 95 558 964 83003 449 518 660 814 32 84085 161 224 65 379 432 58 88 583 682 85121 618 59 741 810 32 86016 92 199 651 710 93 847 982 87117 469 559 679 91 774 85 812 88055 [illegible] 309 411 50 587 875 89023 224 796 90204 338 [illegible] 62 538 643 59 735 40 904 31 91120 245 309 [illegible] 689 712 917 92055 157 317 531 712 844 93098 [illegible] 69 406 520 35 647 709 94023 33 126 254 [illegible] 749 80 81 96 951 97 95089 268 364 622 707 [illegible] 40 44 53 938 96006 43 55 254 316 419 663 [illegible] 950 97018 108 83 88 254 786 941 94 98283 [illegible] 615 792 965 67 99042 419 629 100122 32 93 [illegible] 371 437 533 753 999 101002 31 81 123 666 92 [illegible] 796 941 42 102023 111 24 54 232 537 93 880 [illegible] 103628 58 889 104088 263 328 39 672 748 105[illegible] 63 133 57 91 293 304 59 562 84 716 36 95 926 [illegible] 83 106015 30 230 572 619 725 107528 818 [illegible] 108028 41 155 471 627 31 810 985 109059 [illegible] 328 896 917 110235 468 777 905 57 111206 [illegible] 48 448 78 12160 217 413 767 828 113097 157 [illegible] 579 719 28 924 30 77.

114182 200 52 72 573 711 826 965 77 [illegible] 56 253 314 512 55 83 632 86 952 116152 348 [illegible] 59 97 582 637 853 117174 212 15 407 26 54 [illegible] 607 747 929 87 118058 160 278 369 470 538 [illegible] 740 98 119056 347 593 542 716 828 38 42 [illegible] 208 510 65 604 28 769 71 121068 183 229 447 [illegible] 64 91 122086 83 116 22 263 426 86 88 617 [illegible] 533 916 124038 14 146 94 422 41 512 606 27 [illegible] 748 886 125066 114 204 75 378 432 54 612 [illegible] 94 902 126063 639 702 13 25 814 30 127090 [illegible] 48 62 93 304 523 25 34 44 636 879 128051 162 [illegible] 211 381 419 75 90 820 42 924 54 129272 471 [illegible] 88 729 838 932 130159 82 441 530 84 618 732 [illegible] 66 131060 87 222 23 647 895 132390 673 [illegible] 133078 157 81 224 512 28 666 72 095 873 [illegible] 134100 552 713 850 98 135038 151 385 [illegible] 764 819 136036 190 222 32 37 338 459 711 [illegible] 76 491 538 643 781 836 138191 503 62 704 [illegible] 139037 57 441 731 90 140205 94 339 42 [illegible] 76 690 97 768 827 141571 94 608 46 64 [illegible] 985 142353 529 57 617 724 72 885 901 15 [illegible] 255 334 572 602 31 144005 114 327 502 [illegible] 729 89 145169 487 98 146022 124 644 [illegible] 849 979 147073 106 15 254 379 553 34 657 [illegible] 78 402 37 557 80 959 85 149269 367 72 [illegible] 728 60 860.

150155 96 256 58 406 63 584 748 61 976 [illegible] 38 62 170 272 357 474 75 680 769 79 [illegible] 152230 90 465 506 59 600 723 44 89 805 [illegible] 952 153045 124 455 501 871 906 154117 [illegible] 48 785 906 33 155196 290 648 156009 22 [illegible] 454 510 667 712 953 157305 468 584 626 [illegible] 850 53 158224 366 427 752 80 942 159[illegible] 63 160321 538 962 73 161180 226 53 70 [illegible] 566 777 832 98 162083 126 352 73 483 [illegible] 859 959 163020 182 83 344 437 536 600 [illegible] 30 79 164175 226 401 762 942 45 76 165[illegible] 561 63 77 84 823 41 166191 258 670 855 [illegible] 167154 57 437 616 774 862 968 87 168061 [illegible] 134 225 391 427 508 33 45 621 899 940 [illegible] 116 245 426 591 632 766 82 821.

W fotelu i za kulisami.

DZIKA PSZCZOŁA.

Komedja w 3 aktach Ludwika Hieronima Morstina.

Premjera w Teatrze Miejskim.

Większość współczesnych komedyj polskich ma to do siebie, że posiada znakomity pierwszy akt, znacznie gorszy drugi, a zupełnie kiepski trzeci. To też po wysłuchaniu pierwszego aktu „Dzikiej pszczoły" ogarnęła mnie pewna obawa o całość. Ale na szczęście p. Morstin nie respektował tu tradycji, odwracając tę proporcję na jedynie teatralnie celową t. zn. pierwszy akt sztuki jest najsłabszy, podczas gdy każdy następny jest lepszy od poprzedniego. Zresztą i pod wieloma innemi względami p. Morstin zerwał ze złemi obyczajami polskiej współczesnej twórczości komedjowej.

A więc—sztuka rozgrywa się na ekranie naszej rzeczywistości, poruszając problemy bardzo aktualne w paru płaszczyznach: społecznej, filozoficznej, obyczajowej i erotycznej; jeśli chodzi o rysunek postaci, to i tutaj Morstin poszedł własną drogą: miast galerji znikczemniałych indywiduów, które zazwyczaj są bohaterami większości współczesnych polskich komedyj—dał ludzi poczciwych, pogodnych i przyjemnych w obcowaniu.

Rzecz rozgrywa się w środowisku drobnomieszczańskim w prowincjonalnem miasteczku. Poznajemy typowych przedstawicieli jego inteligencji: starostę, burmistrza, doktora, nauczyciela i księdza. Autor wprowadza nas do domu p. Eustachego, człowieka o gołębiem sercu, który czerpie swą mądrość życiową i teoretyczną z obserwowania życia pszczół. P. Eustachy bowiem jest pszczelarzem bardziej z zamiłowania, niż z zawodu i całe swoje życie poświęcił badaniom obyczajów tym najkulturalniejszym z pośród owadów.

P. Eustachy ma dwie córki: rozwódkę Marję i lekkomyślną, trzpiotowatą Halinę. Marja kocha się w miejscowym staroście, który reprezentuje to — że tak powiem—żywioł „państwowo - twórczy". Halina, która właśnie zwiała z 6 czy 7 klasy jakiejś tam warszawskiej pensji, przywozi ze sobą narzeczonego, studenta pierwszego roku prawa, Andrzeja Jasnosielskiego. Ten reprezentuje ideę komunistyczną i cherlactwo fizyczne. Dodajmy jeszcze, że starosta ma żonę, bardzo miłą i mądrą kobietę.

Teraz już znamy wszystkich bohaterów. Warto wobec tego przypatrzeć się węzłom, które ich łączą i konfliktom, które ich dzielą.

Autor usiłował schwytać za ogon parę srok—i to mu się, zgodnie z przysłowiem—nie udało. W sztuce bowiem toczą się dwie, główne a równoległe akcje: jedna o charakterze społecznym, a druga miłosnym; mimo wysiłków autora, zazębiają się one ze sobą bardzo luźno. Ogniskiem pierwszej akcji jest Eustachy, drugiej — starosta. Eustachy, jowialny staruszek, filozof — mędrzec jest postacią (chociaż autor rysuje ją con amore) bardzo niewyraźną, jak niewyraźną jest cała jego filozofja. Morstin dyskutuje na temat trzech potężnych prądów politycznych, z których każdy ma pretensje do zbawienia ludzkości: demokracji, faszyzmu i komunizmu. P. Eustachy — obserwator życia pszczół, których ustrojem jest bezkompromisowa dyktatura, jako jedynie gwarantująca zachowanie gatunku, jest sam przedstawicielem najskrajniejszego indywidualizmu, półanarchistą, nie uznającym żadnej władzy, któraby krępować wolną wolę jednostki. Ten poczciwy, sielankowy idealista chciałby — takie przynajmniej odnosimy wrażenie—z każdego z tych ustrojów wybrać to, co w niem jest najlepszego i stworzyć ustrój, któryby zapewniał jednostce wolność, społeczeństwu — harmonję, państwu zaś — spo[illegible]istość i moc. Ale ten szlachetny marzyciel jest tylko miłym staruszkiem—gawędziarzem; jeżeli czasem wystrzeli jakimś shawowskim fajerwerkiem paradoksu — spala on na panewce.

Morstin dotyka najgłębszych problemów społecznych tylko powierzchownie. Ilekroć usiłuje zapuścić sądę myślową w istotę zagadnienia, staje się płytki i mętny. Dlatego też wolimy jego pogodny dowcip, z jakiem traktuje najpoważniejsze zagadnienia chwili, jego słoneczną dobroć, z jaką podchodzi do ludzi, i nawet jego nonszalancję, z jaką rozwiązuje najgłębsze konflikty uczuciowe.

W sztuce te konflikty rozwijają się między trzema osobami: starostą, jego żoną i Marją. Starosta kocha Marję, [illegible] z nią. Logiczny stąd wniosek, że p[illegible] jest człowiekiem szczerym i prostolinijnym — [illegible] go takie charaktery autor [illegible] śla już w pierwszej scenie [illegible] zerwać z żoną i pójść w [illegible] Marją. Ewentualnie [illegible]

...nferencja związków

w sprawie zmian w ustawodawstwie socjalnem.

(I) Jak się dowiadujemy, na nadchodzącą sobotę zwołana została konferencja zarządów wszystkich związków klasowych w Łodzi łącznie z delegatami fabrycznymi wszystkich łódzkich zakładów przemysłowych.

Konferencja zwołana zostaje dla zajęcia stanowiska wobec nowych ustaw socjalnych, które mają obowiązywać od Nowego Roku, a mianowicie ustawy o czasie pracy, kasującej angielską sobotę, o przymusowem rozjemstwie i ustawy ...niowej.

O nazwisko rozwódki.

Orzeczenie Sądu Najwyższego.

(a) Bardzo interesującą, a zarazem ...alną sprawę rozważał wczoraj Sąd Najwyższy. Dotyczyła ona zagadnienia, ...e nazwisko winna nosić rozwódka. ...waż orzeczenie Sądu Najwyższego ...j sprawie będzie obowiązywało od... prawnie w Polsce, zapoznanie się z ...jest ze wszechmiar wskazane.

A więc, w razie unieważnienia mał...twa lub rozwodu **żonie wolno wró...** do swego nazwiska rodowego. Jest ...prawo, a nie obowiązek. Powrót ...nazwiska rodowego może nastąpić ...proste oświadczenie, złożone w ...e ewidencji ludności.

Mąż, którego żona uznana została ...winną lub działającą w złej wierze ...orzekaniu rozwodu lub unieważnie... małżeństwa, **ma prawo zabronić roz...łonej żonie używania swego naz...** W tym celu musi on wnieść do ...zwykłe powództwo. W wypadku ...zględnienia powództwa, mąż może ...dać odebrania żonie dokumentów na ...dzie których legitymuje się ona jego ...wiskiem.

Przy separacji żona musi posługiwać ...nadal nazwiskiem męża.

Legalizacja domów publicznych.

Opracowywana jest ustawa, normu... zagadnienie prostytucji. Ustawa ta ...alegalizować domy publiczne, które ...nie nie mogą istnieć legalnie, a prze...kają należytej kontroli władz sa...nych. Rozporządzenie upoważni ...e administracyjne lokalne do **wy...znania miejsc, gdzie domy publiczne ...mogły istnieć** (podobnie, jak we ...cji istnieją t. zw. quartiers reser-

Inteligencja chce mieć głos

w sprawach gospodarki samorządowej.—Przygotowania do udziału w wyborach.

W dniu wczorajszym odbyło się specjalne zebranie rady okręgowej unji związków zawodowych pracowników umysłowych, w sprawie zbliżających się wyborów do samorządu łódzkiego.

W wyniku obszernej dyskusji rada okręgowa powzięła następującą rezolucję:

„Unja związków zawodowych pracowników umysłowych w Łodzi stwierdza, iż zbliżające się wybory do rady miejskiej nie mogą być obojętne dla święta pracy. Dotychczas inteligencja pracująca nie miała swego przedstawicielstwa w radzie miasta, co powinno być przy nadchodzących wyborach naprawione.

Niezależnie od powyższego, rada okręgowa stwierdza, że **do samorządu łódzkiego powinni wejść ludzie, którzy dadzą pełną gwarancję pracy dla dobra miasta i najszerszych rzesz obywateli, bez uprawiania jakiejkolwiek polityki partyjnej**".

W związku z powyższem powołano specjalny komitet dla spraw wyborczych, który zajmie się propagandą wśród pracowników umysłowych w Łodzi i starać się będzie, aby w przyszłej radzie miejskiej pracownicy umysłowi uzyskali odpowiednią reprezentację.

***

Zbliżające się wybory do rady miejskiej zainteresowały również w dużym stopniu nauczycielstwo łódzkie.

Wczoraj w lokalu związku nauczycielstwa polskiego przy ul. Andrzeja 4 **odbyło się zebranie nauczycielek.** Zebraniu przewodniczyła p. St. Macińska. W rzeczowem przemówieniu podkreśliła ona konieczność udziału pracy kobiecej na niektórych odcinkach samorządu miejskiego.

Po omówieniu głównych zasad nowej ustawy wyborczej, zebrane postanowiły przeprowadzić żywą agitację wśród nauczycielstwa, celem nakłonienia go do **żywego udziału zarówno w pracy przedwyborczej jak i w samym akcie wyborów.**

Po omówieniu tej sprawy wybrano zarząd grodzkiego komitetu wyborczego nauczycielek, w skład którego weszły pp.: Biranówna, Tokarska, Radłowska, Malatyńska, Jasińska i Karbowska.

Jak widać, mimo iż wybory w Łodzi nie zostały jeszcze rozpisane, zainteresowanie niemi wzrasta i przygotowania się toczą.

Obniżka biletów kolejowych

wchodzi w życie z dniem 1. stycznia.

Ministerstwo komunikacji, ulegając powszechnym życzeniom, postanowiło od Nowego Roku wprowadzić zniżkę cen biletów kolejowych.

Już dziś możemy podać naszym czytelnikom zmiany, jakie zajdą od 1 stycznia w taryfie kolejowej. Zmiany będą bardzo poważne, zwłaszcza jeśli chodzi o przejazdy na dalszych przestrzeniach, ponad 85 kilometrów. W krótszych trasach, do 85 kilometrów, potaniały jedynie bilety klasy I.

Ponieważ każda trasa przewiduje inną zniżkę, przeto nie można podać ogólnych zmian procentowo. Zmiany te muszą być uwidocznione na przykładzie, a mianowicie:

Na przestrzeni 100 klm. w pociągu osobowym bilet klasy I-ej kosztował 17 zł., w klasie II-ej — 10.20, w klasie III — 6.80. Od 1 stycznia bilety te kosztować będą: w I klasie — zł. 12.40, w II klasie — 9.30, w III klasie — 6.20.

Na przestrzeni 200 klm. bilety kosztowały w I, II i III klasie zł. 34, zł. 20.40 i zł. 13.60. Od 1 stycznia kosztować będą w I klasie — 20.40, w II klasie — 15.30 i w III klasie — 10.20.

Wreszcie na przestrzeni 350 klm. bilety klasy I, II i III kosztowały: zł. 54.50 zł. 32.70 i 21.80. Od 1 stycznia kosztować będą w I klasie zł. 32.40, w II klasie — 24.30 i w III klasie — 16.20.

Powyższe trzy przykłady obrazują, w jakim stopniu nastąpi potanienie biletów kolejowych od Nowego Roku. Zaznaczyć przytem należy, że stanieją bilety nietylko na pociągi osobowe, ale w tym samym stosunku na pociągi pośpieszne.

Wzrost frekwencji w Teatrze Miejskim.

Podczas gdy w październiku było w Teatrze Miejskim 5.500 widzów — w listopadzie cyfra ta powiększyła się zgórą o 100 proc. (11.900 osób). Frekwencja grudniowa wzrosła znowu o nowych kilkadziesiąt procent.

Cyfry te świadczą wymownie o wzrastającej popularności Teatru Miejskiego i jego repertuaru. Sztuki, które zdobyły sobie rekordowe powodzenie, to arcywesoły „Pieniądz to nie wszystko" oraz wystawiona ostatnio świetna współczesna komedja L. Morstina „Dzika pszczoła".

...y być inne: mógłby się poświęcić ...żony, wyjechać i porzucić Marję. ...rosta stawia kwestję śmiało, wy...nie: „Ja kocham was obie" — i do...je z rozbrajającą szczerością: **„Chcę i żonę i kochankę!..."**

Widownia jest w pierwszej chwili ...zaskoczona tą decyzją, zwłaszcza, że ...przedziło ją parę mocnych dramaty...ych scen. Wszyscy oczekiwali dra...u, a tu naraz wybucha bomba i ...st pękających serc kobiecych — pę...a bomby śmiechu na widowni.

Morstin popełnia pewną niezręcz...ć, nie przygotowując widza należy... do tej sceny psychologicznie. ...wiadczenie starosty, że ma bardzo ...rokie i pojemne serce, że chce ko...ać obie kobiety i że wogóle nie widzi ...takiej sytuacji nic niemoralnego — ...stępuje może nieco za gwałtownie, ...autor właśnie pragnął tę sytuację ży...wą, tak przecie częstą i tak prawdzi...ą, naświetlić groteskowo. Oczywiście ...biety, które — jeśli chodzi o miłość ...żona czy kochanka—mają pojęcia bar...o konserwatywne i egoistyczne — ...e mogą się z takiem postawieniem ...sprawy zgodzić, żądają więc aby wy...brał: żona czy kochanka? Starosta ...znał wobec trudnego rozstrzygnięcia: łatwiej mu jest rozpędzić pochód komunistyczny, aresztować agitatorów, przeprowadzić wybory — niż zdecydować się w tej materji, tak niemożliwej do ujęcia w regulamin paragrafów. Ale kobiety ułatwiają mu sytuację, albowiem obie bohaterki Morstina są niezwykle szlachetne i poświęcające się. Żona rozmówiła się z kochanką w sposób wprost idyliczny. Zamiast czynić sobie nawzajem wyrzuty, urządzać sceny zazdrości, jak to bywa zazwyczaj **i w teatrze i w życiu,** te dwie kobiety jakby wzajemnie przepraszały się, że stanęły sobie na drodze — i każda z nich starała się usprawiedliwić staroste.

Którą starosta ma wybrać, skoro obie kocha, lubi i szanuje... Tutaj autor znalazł się w impasie i nie bardzo jakoś potrafi sobie z tem poradzić. Właściwie z tej sytuacji nikt dotychczas nie potrafił wybrnąć. Starosta jednak jest urzędnikiem, a urzędnik ma władzę; władzą starosty jest wojewoda lub minister. Skoro ministerstwo powoła staroste do centrali, starosta zabierze żonę, a kochanka zostanie na lodzie.

To rozwiązanie—o którem się przecież cały akt przebąkuje—byłoby jednak aż nadto biurokratyczne. Deus ex machina jest — ale z innej strony. Starosta zostaje ranny podczas zaburzeń, wywołanych przez bezrobotnych, wobec czego nie może opuścić miasteczka, gdyż byłoby to poczytywane za tchórzostwo. A gdy starosta nie może wyjechać, nie może wyjechać i jego żona. A skoro nie wyjedzie żona — nie wyjedzie także i kochanka. Słowem — zostaje wszystko po staremu: pan starosta będzie miał i żonę, i kochankę: wszyscy się porozumieli... Burza minęła i zostaną en trois. A widownia? Widownia jest niesłychanie zadowolona. Pewna pani, która siedział niedaleko mnie, oświadczyła z zazdrością: „A to łobuz, tak mu się udało!". Mnie się wydaje tak samo, ale takie żony i takie kochanki znajduje się, niestety, tylko w komedji Morstina!..

Sztuka bardzo dobrze skonstruowana, wesoła, żywa i pogodna, ma doskonałe role kobiece i znacznie słabsze męskie. To było zapewne powodem, że grano ją nierówno.

Z wykonawców przedewszystkiem wyróżnić należy p. **Żmijewską,** która jako żona starosty, dała postać delikatną w rysunku i jednolitą w tonie, a grę prostą, zwartą i szczerą.

P. **Niedźwiedzka** (Marja), bardzo subtelnie zagrała kochankę starosty, tworząc postać szlachetną w wyrazie, dając grę dyskretną i pełną mocnych akcentów dramatycznych. Natomiast nie dostrajała się do całości p. **Fiszerówna,** chociaż rolę miała świetną; raziła krzykliwością, wulgarnością ruchów i zupełną nieumiejętnością opanowania djalogu. Niezdecydowany typ starosty dał p. **Szymański,** zwłaszcza słaby był w akcie trzecim. Nie udał się również Eustachy p. **Szletyńskiemu;** był nadto rezonerski, a zbyt mało jowialny; wogóle zaś nie mógł zdecydować się na jakikolwiekbądź styl gry.

Blado wypadł komunista Jasnosielski w wykonaniu p. **Szyndlera,** a już ksiądz p. **Sroczyńskiego** był wyraźną propagandą antyklerykalizmu. Dwa doskonałe epizody dali: p. **Mroziński** (grał ze złamaną ręką — i mimo cierpień fizycznych—stworzył bardzo groteskowy typ prowincjonalnego dziennikarza) i p. **Składanek** (nauczyciel).

Reżyserja p. **Szyndlera** pełna niedociągnięć, oprawa dekoracyjna p. **Kudewicza** — staranna.

W. POLAK.

Apel do łodzian.

Obywatele!!!

W roku bieżącym stan finansowy naszej instytucji jest w dalszym ciągu tak ciężki, że w ostatnim miesiącu roku, nie zważając na panujące zimno, zmuszeni jesteśmy odwołać się do Waszej ofiarności przez „Dzień Znaczka".

Kurczą się gwałtownie fundusze kasy inwalidów strażaków, zmniejszył się wydatnio fundusz „Wdów i Sierot", czyż możemy pozwolić na redukcję wypłacanych im skromnych zasiłków?

Ofiarność Wasza niejednokrotnie dźwigała nas z ciężkich opresji finansowych.

Wierzymy niezłomnie, że i tym razem w niedzielę, dnia 17-go grudnia b. r., składając chętnie datki do puszek kwestujących strażaków, dacie dowód swej serdecznej troski o los tych, co w służbie ochotniczej i w walce z żywiołem o bezpieczeństwo życia i mienia Waszego sterali swe młode lata i zdrowie.

Niech w dniu tym każdy obywatel Łodzi wspomni o swoim strażaku.

ZARZĄD i KOMENDA
Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej.

Nasz reporter zanotował...

Na ulicy Franciszkańskiej, przed posesją Nr. 38, na przechodzącego tamże 30-letniego Jana Okrzeję, zamieszkałego przy ulicy Bednarskiej Nr. 3, napadło dwóch nieznanych osobników, którzy zadali Okrzei kilka ran tłuczonych w głowę i szyję, poczem zbiegli.

Rannemu udzielił pomocy lekarz pogotowia i przewiózł go w stanie osłabionym do domu. Za sprawcami napadu policja wdrożyła poszukiwania.

***

Do mieszkania Bronisławy Rymkiewicz przy ulicy Brzezińskiej Nr. 14 włamali się w czasie nieobecności domowników złodzieje i skradli futro fokowe, wartości 800 zł.

Do sklepu Anszela Zilberberga przy ulicy Nowomiejskiej Nr. 5, włamali się złodzieje i skradli różne artykuły, wartości 650 zł.

Z mieszkania Benjamina Bornsteina przy ulicy Leszno Nr. 40 skradziono różne rzeczy na sumę 700 złotych.

Z mieszkania Mieczysława Frajtaga przy ulicy Głównej Nr. 56 skradziono garderobę i bieliznę na sumę 760 złotych.

Z restauracji przy ulicy Andrzeja Nr. 7, nieznany sprawca skradł palto Bolesławowi Stwastrydze, wartości 200 zł. oraz dokumenty i w gotówce 65 złotych.

Sprawców poszukuje policja.

***

W dniu wczorajszym w fabryce firmy „Silbering i S-ka" przy ulicy Miedzianej Nr. 11, zdarzył się nieszczęśliwy wypadek, któremu uległ zatrudniony tamże robotnik Stefan Ciesielczyk (Błękitna 1). Mianowicie z warsztatu tkackiego wyskoczyło czółenko, które ugodziło Ciesielczyka w oko, powodując jego wypłynięcie.

Lekarz pogotowia ratunkowego po udzieleniu pmocy, przewiózł rannego do szpitala okręgowego przy ul. Zagajnikowei.

***

W ambulatorjum kasy chorych przy ulicy Suwalskiej Nr. 1, zasłabł nagle, tracąc przytomność 62-letni Tomasz Tokarski (Płocka 1), od dłuższego czasu pozostający bez pracy.

Lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził osłabienie, spowodowane głodem i po udzieleniu pmocy nieszczęśliwemu, przewiózł go do szpitala zapasowego przy zbiorni miejskiej.

Na podwórzu domu przy ulicy Lutomierskiej Nr. 24, lokator tego domu, 28-letni tkacz Josek Waserman, przechodząc przez zamarznięty ściek, poślizgnął się i upadając doznał złamania prawej nogi.

Rannego opatrzył lekarz pogotowia i przewiózł go do lecznicy.

Dyżury aptek.

Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: Sukc. M. Kasperkiewicza (Zgierska 54), Sukc. J. Sitkiewicza (Kopernika 26), J. Zundelewicza (Piotrkowska 25), S. Bojarskiego i W. Szata (Przejazd 19), M. Lipca (Piotrkowska 193), A. Rychtera i B. Łobody (11-go Listopada 86).

Cóż mają robić te matki?

Wyrok: 6 miesięcy z zawieszeniem na 2 lata.

Co pewien czas, jakby w myśl owego „żelaznego prawa serji", o którem już niejednokrotnie wspominaliśmy — stają przed sądem okręgowym w charakterze oskarżonych **matki, winne porzucenia, lub podrzucenia swych dzieci.**

Wczoraj tego rodzaju spraw było cztery. Każda była smutniejsza i bardziej wymownym znakiem złych czasów od następnej.

Walerja Jagiełło. Ma lat trzydzieści trzy. Nosi nazwisko królewskie. Może dlatego wraz z mężem, za dawnych dobrych czasów dali pierwszemu dziecku na imię **Jadwiga.** Jadwiga Jagiellonka — czy nie pięknie brzmi? I czy już z owego doboru imienia z nazwiskiem nie należy wnosić, że kiedyś owej Jadwidze Jagiellonce i jej rodzicom musiało być dobrze?... To, co mówimy o Jadwidze Jagiellonce potwierdzają dalsze imiona jej braci: obecnie sześcioletni syn pani Jagiełły nazywa się **Winicjusz,** a jego pięcioletni brat — **Petroniusz.**

Członkowie rodziny z „Quo Vadis" i z historji wielkiego rodu królów byli wczoraj bohaterami rozprawy przed sądem karnym.

Jadwiga, Winicjusz i Petronjusz — zostali porzuceni przez swą matkę w korytarzu wydziału opieki społecznej w dniu 23 czerwca rb.

Nieszczęśliwa pani Walerja jest wdową i jest **chora na gruźlicę.** Po wyjściu z szpitala nie miała ani dla siebie ani dla dzieci mieszkania i nie miała środków do życia. Otrzymywała zapomogę z wydziału w wysokości 10 złotych tygodniowo. Ale to nie wystarczyło. Gdy przyszła do kierownika, by prosić o podwyższenie zapomogi — woźny kazał jej iść, bo i tak nic nie dostanie. Wyszła, ale dzieciom kazała zostać.

Teraz ma już mieszkanie. Jadwiga, Winicjusz i Petroniusz żyją z matką i jakoś się wielką biedę klepie.

***

Józefa Kubiak porzuciła w dniu czwartym lipca swą rok i osiem miesięcy liczącą córeczkę Wiesławę również w lokalu wydziału opieki społecznej. Przy dziecku była kartka z imieniem i nazwiskiem. Matkę oczywista odnaleziono.

Zeznania oskarżonej są krótkie. Mąż od niej uciekł. Mimo starań — nie dostała z wydziału zapomogi. Więc zostawiła dziecko.

***

Trzecia sprawa. Wanda Kupiec — panna — wychowywała swą córeczkę Irenę do ósmego roku życia. Ale widocznie 14 sierpnia nie miała już możności jej dalej utrzymywać. Poszła do wydziału opieki społecznej i kazała małej zostać. Była bez środków do życia.

***

Wreszcie ostatnia sprawa. Genowefa Wąs, 26 lipca pozostawiła w wydziale troje swych dzieci: 8-letnią Zofię Jadwigę, 6-letniego Józefa i 3-letnią Albinę.

Genowefa Wąs jest wdową. Otrzymywała 5 złotych tygodniowej zapomogi. **Dzieci od dwuch dni nie jadły.** Nie miała wyjścia. Przyszła prosić o podwyżkę zapomogi. Odmówiono jej. Zostawiła dzieci. Teraz pobiera 10 złotych tygodniowo.

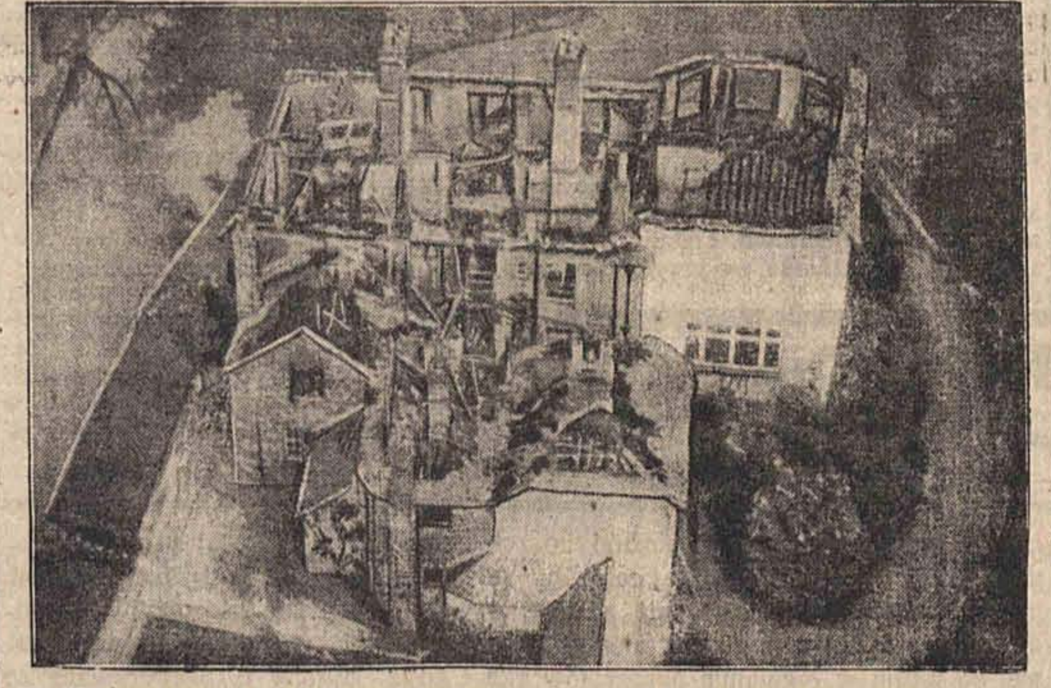
***

W tych wszystkich sprawach zapadł wyrok jednakowy: **sześć miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania na dwa lata.**

W wszystkich sprawach zeznawał tylko jeden świadek: funkcjonarjusz policji, który spisywał protokuł.

Przewodniczył sędzia Braun.

Wielki pożar w Anglji.

W Whitechurch (Anglja) groźny pożar zniszczył letnią siedzibę miljonera amerykańskiego, James Mac Cormicka. Dwaj goście miljonera, a. m. książę francuski de la Tremcille i lotnik angielski kpt. Rodney, ponieśli śmierć.

Biuro Zleceń Telefonicznych

będzie czynne w Łodzi od Nowego Roku.

Od Nowego Roku, jak już pokrótce donoszono, min. poczt i telegrafów wprowadza pożyteczną inowację — **biura zleceń telefonicznych.**

Na początek w Łodzi zakres czynności pocztowego biura zleceń będzie niewielki.

W czasie **nieobecności abonenta** osobom zgłaszającym się doń telefonicznie biuro będzie udzielało odpowiedzi i odwrotnie, będzie zlecenia tych osób przekazywało abonentowi po jego powrocie do domu.

Obok biura uruchomione będą t. zw. **sygnafony, automaty przyłączone do aparatów telefonicznych** i podające godzinę, o której nieobecny właściciel telefonu wróci do domu.

Sygnafon będzie się nastawiać przy telefonie przed wyjściem z domu na godzinę, o której zamierza się powrócić. np. na godz. 11 rano. Wówczas **przy każdem połączeniu z danym aparatem 11 uderzeń dzwonka będzie zawiadamiało o nieobecności właściciela telefonu i o czasie jego powrotu.**

Jeśli to będą godziny popołudniowe, **sygnafon będzie je wydzwaniał podwójnym dzwonkiem.**

Jednocześnie aparat będzie rejestrował **liczbę osób, które w czasie nieobecności gospodarza dzwoniły.**

Miesięczna opłata za dzierżawę sygnafonu wynosić ma **2 zł. 50 gr.**

Biura zleceń odrazu przyjęte będą niewątpliwie **z powszechnem uznaniem.** Będą one na żądanie wskazywały dokładny czas, będą budziły na zamówioną godzinę, informowały, iż dany abonent wyjechał na taki a taki czas i wróci o tej i o tej godzinie, a wreszcie będą kontrolowały pozostawioną w domu służbę.

Poseł amerykański w ZSRR.

W najbliższych dniach obejmie s... urzędowanie w Moskwie po 15-letn... przerwie poseł St. Zjednoczonych, kt... rym mianowany jest William C. Bu... (na zdjęciu wraz z córeczką).

Tragiczna śmierć

w cegielni.

W dniu wczorajszym dwuch bezro... botnych udało się do cegielni p. Kr... zego, przy ul. Pabjanickiej 62, ce... skraść drzewo na opał.

W chwili, gdy jeden z nich usiłow... wyciągnąć ze stosu jedną z desek, sp... dła mu na głowę gruba belka, znajduj... ca się u góry stosu, tak nieszczęśliw... iż zdruzgotała czaszkę, a mózg rozpr... się.

Przerażony jego towarzysz odbie... wo wszczął alarm, na który przy... dozorca posesji. Wezwano pogotowie... karz którego stwierdził śmierć ofiary wy... padku.

Towarzyszowi jego udało się zbiec... Przy zabitym nie znaleziono żadnych do... wodów, mogących stwierdzić jego tożsa... mość.

Dochodzenie prowadzi XIII kom... jat policji. (p)

13-letnia rozwódka.

Niezwykłe małżeństwo w ro... dzinie cadyka.

Ślub, jaki się odbył przed niespełna... rokiem pomiędzy córką cadyka z Soko... łowa a wnukiem cadyka z Góry Kalwa... rji, był głośny, jak Polska długa i szero... ka. Dzięki temu związkowi połączyły się... **dwa znakomite rody biegłych w piśmie...**

To była pierwsza atrakcyjność ow... ślubu, ponadto **wesele trwało bez prz... wy 7 dni i 7 nocy,** wydano 14 uczt... tysięcy zaproszonych gości. To była... ga atrakcja. Wreszcie trzecią i najw... szą atrakcją był fakt, że w dniu ślu... narzeczona, Morgenszternówna, li... **12 lat, a oblubieniec — 14.**

Jednak małżeństwo to nie było sz... śliwe. Pomiędzy młodymi małżonka... nastąpiła separacja, bezpośrednio p... **remonji ślubnej.**

W ciągu roku trwały pertrak... pomiędzy rodzinami o rozwód.

W dniu wczorajszym młoda, ob... ledwo 13-letnia, małżonka odebrała... kument rozwodowy.

Mąż jej przy akcie rozwodowym... był obecny.

13-letnia żona widziała go z... ledwo przez jakie pół godziny tr... ceremonji ślubnej pod baldachimem...

Ani przedtem, ani też po ślubie... **dy więcej go nie widziała.**

To jest czwarta i ostatnia atr... tego niezwykłego ślubu. (g)

Kurjer Handlowo-Przemysłowy
łódzkiego okręgu włókienniczego.

Paragraf 10.

Bronimy na tem miejscu od szeregu ...ezy kół gospodarczych, wedle któ... rozwiązanie piekącego problemu za... ...ści podatkowych nastąpić może ...le i wyłącznie w płaszczyźnie ...w ogólnych, automatycznych i bez... ...nkowych.

Doświadczenie przekonało, że syste... ulg indywidualnych do niczego po... ...u nie doprowadzają. Jest praktycz... niemożliwem pozostawienie władzy ...alnej decyzji o przyznaniu ulgi in... ...dualnej każdemu płatnikowi. Prze... ...nie natomiast decyzji w tych spra... ...h władzom niższym oznacza zno... praktycznie sparaliżowanie syste... ulg: władze skarbowe na szczeblach ...ych są i, niestety, muszą być w ...nej dobie na tyle przejęte interesem ...lnym skarbu, że nie mogą sobie ...tnie pozwolić na folgowanie płat... ...wi.

Dlatego z całą satysfakcją powitaliś... rozporządzenie p. ministra skarbu, ...zujące wreszcie tyloletnie życzenia gospodarczych. Aczkolwiek rozpo... ...zenie to jest umiarkowane i co do ...su zaległości (do jesieni 1931 roku) ...do zakresu ulg — daje ono jednak ...teresowanym możność usunięcia ...u, dławiącego wszelką inicjatywę i ...alność gospodarczą wielu, wielu ...stek.

Myśl ministra skarbu jest w zasad... ...ym skrócie nader prosta: w wypad... ...h gdy płatnik może dać skarbowi ...tarczającą gwarancję hipoteczną — ...etnie spłaty przy 4 i pół proc. we ...wszystkich innych wypadkach bez ja... ...akolwiek badań i sprawdzań, z mo... samego prawa, automatycznie — 3... ...e spłaty przy umorzeniu 25 proc. ...głości w kapitale i oprocentowaniu ...a.

W każdym razie automatyczne jest ...zenie kar za zwłokę i przesunięcie ...ości pierwszej raty dopiero na po... ...k 1935 roku, a więc w konsekwen... ...poniechanie egzekucji.

...pełnie wyjątkowym i nadzwyczaj... ...jest przepis paragrafu 10-tego, we ...którego ulgi „nie będą stosowane do ...głości, powstałych wskutek jawnej ...woli płatnika. Ocena, czy powsta... zaległości spowodowane zostało ja... ...złą wolą płatnika, należy do mini... ...skarbu, który uprawnienia swe w ...zakresie może przenieść na izby ...bowe.

Ten w zamierzeniu pana ministra zu... ...ie racjonalny przepis — karzący lu... niesumiennych — w sposób niewąt... ...e dla niego samego nieprzewidzia... ...niweczy praktycznie skuteczność no... ...o systemu ulg. Na tle kilkudniowe... ...stosowania nowego prawa przez ...adze skarbowe poczyna się bowiem ...lać na niższych szczeblach prakty... zgoła niespodziewana. Otóż, miast ...powiedzianego automatycznego u... ...elania ulgi każdemu obywatelowi, ...agającym się umorzenia prowadzo... ...h przeciw nim egzekucji, oznaj... ...a się, że ulgi będą udzielane po indy... ...widualnem sprawdzeniu, czy nie wcho... ...w grę nieszczęsny „Paragraf 10-ty". Jest to nader silny cios dla wszyst... ...h obdarzonych ulgą. Zrozumiałe jest, ...z punktu widzenia administracji skar... ...ej sam fakt nieuiszczenia do dzisiaj ...atku z przed jesieni 1931 roku jest ...wodem jawnej złej woli.

Zasada rozporządzenia grudniowego ...że jednak łatwo wywrócić się do gó... nogami. Przez furtkę bowiem „pa... ...grafu 10-go" łatwo wrócić może za... ...dny system „ulg indywidualnych".

Dr. A. Z.

POŻYCZKA ZAGRANICZNA DLA POCZTY NIEMIECKIEJ.

Donoszą z Berlina, że poczta Rzeszy otrzy... ...ła od jednego z najpoważniejszych banków ...enderskich, Rotterdamsche Bankvereeniging, ...dyt w wysokości 20 miljonów Rmk. Opro... ...towanie pożyczki, która służyć ma do prze... ...prowadzenia programu inwestycyjnego poczty ...niemieckiej, wynosi niecałe 5 procent. Kredyt ...ostateczny spłacony ma być w 1943 r.

Każdy może potroić swój kapitał.
Praktyczny pomysł: dobry dla obywatela i dla państwa.

Obrót t. zw. „papierów wartościowych" jest u nas bardzo niewielki, w przeciwieństwie do krajów zachodnio-europejskich. Marzeniem drobnomieszczanina francuskiego jest **zostać „rentjerem"**, posiadać pewną ilość obligacyj, bonów, wymieniać możliwie najwięcej gotówki na — **papiery wartościowe.** U nas istnieje dotychczas, niczem nieuzasadnione, **niedowierzanie do tego sposobu lokaty wartości materjalnych.** „Papiery wartościowe" krążą wśród cieniutkiej warstwy wielkokapitalistycznej, w obrotach międzybankowych. Szersze warstwy, jeśli imały się „tezauryzacji", to chowały do pończoch czy sienników... **dolary czy funty.** Oczywiście z wielkim dla siebie uszczerbkiem, bo pozbawiały się przywilejów, jakie daje dobry państwowy papier wartościowy: odsetek, premji itd. Na takiej niedorzecznej „tezauryzacji" potracił zresztą nasz chłop i nasz małomieszczanin olbrzymie sumy. **Krach walut zagranicznych, zdeprecjonowanie dolara i funta — naraziły wielkie rzesze ciułaczy na niepowetowane szkody.** Ale również i zapychanie skrytek polską walutą nie ma racji.

Pieniądz jest poto, aby znajdował się wciąż w obrocie, aby przynosił dochody, dawał zyski choćby w formie odsetek. Pieniądz unieruchomiony — to szkodnictwo zarówno dla tego, który go bezproduktywnie „tezauryzuje", jak i dla całej gospodarki narodowej.

Jednak ta psychoza niedowierzania papierowi wartościowemu, opartemu o mocne podstawy — **poczyna u nas ustępować.** Widzieliśmy to z racji subskrypcji Pożyczki Narodowej. Przecież dotarło wreszcie do mózgów przeświadczenie, że **lokata oszczędności czy drobnego choćby kapitału w obligacji pożyczkowej jest wcale dobrym interesem, lepszym w każdym razie, niż zapchanie siennika walutą i skazanie jej na bezdochodową bezczynność.**

Obecnie ma społeczeństwo ponownie okazję do doskonałej formy nabywania stuprocentowo zabezpieczonego, a zarazem wielkie korzyści dającego papieru wartościowego. Zwłaszcza ludzie małych dochodów miesięcznych i niewielkich oszczędności.

Weźmy rzecz przykładowo. **Ktoś otrzymuje pierwszego 300 zł.** W regularnym budżecie rodzinnym pieniądze te mają starczyć **na 30 dni miesiąca i** będą wydawane kolejno w ciągu tego czasu. Sprytny człowiek uczyni tak: po opłaceniu czynszu za mieszkanie i tych wydatków, które zwykł płacić co pierwszego, za **resztę kupi 25-złotowe bony Funduszu Inwestycyjnego.**

Cóż na tem zyska?

Oto, **co tygodnia, w każdy czwartek, odbywać się będzie losowanie premjowe. Za 25-złotowy bon można otrzymać 100 zł.**, a więc potroić kapitał. Dlaczegoż nie zastosować tego sposobu lokaty gotówki? Zwłaszcza że przecież bony Funduszu Inwestycyjnego są zawsze i wszędzie **wymienialne na gotówkę.**

Wysuwamy bardzo praktyczny pomysł. Pożyteczny i dla obywatela i dla państwa. Obywatel zdobywa szansę zyskania premji — państwo otrzymuje środki obrotowe do ożywienia ruchu inwestycyjnego, budowania mieszkań, dróg, mostów, szkół i t. d.

Warto się nad tem zastanowić...

Nowy dworzec w Gdyni.

Nowy piękny dworzec portowy, który przedstawia powyższe zdjęcie, został po uroczystem poświęceniu w obecności Prezydenta Rzplitej oddany do użytku publicznego.

Ultimatum indyjskie dla Japonji.
Wielki atak eksportowy na rynki europejskie.

Toczące się od dłuższego czasu pertraktacje indyjsko-japońskie w sprawie nowego traktatu nie posunęły się ostatnio zupełnie naprzód. Załatwiony został dotychczas jedynie problem **importu bawełny surowej z Indyj dla przemysłu japońskiego** oraz przywozu japońskich tkanin bawełnianych do Indyj. Rokowania w tej sprawie sfinalizowane zostały w ten sposób, że **ustalony został system kontyngentowy.** Na podstawie tego porozumienia japończycy zobowiązali się do zakupywania **jednego miljona bel bawełny indyjskiej rocznie,** wzamian za co uzyskali zezwolenie na eksport 325 milj. yardów towarów bawełnianych za cłem w wysokości 50 proc. ad valorem. Kontyngent przywozu tkanin japońskich do Indyj podzielony został na poszczególne gatunki, przyczem przekroczenie tego kontyngentu dopuszczalne jest w granicach około 10 proc. dla każdej ze stron.

Co do pozostałych punktów **do porozumienia nie doszło** i rząd indyjski wystosował do Tokjo obszerną notę **o charakterze ultymatywnym.** W nocie tej rząd indyjski przyznaje Japonji pewne, niewielkie zresztą, ustępstwa i oświadcza, że odrzucenie swych warunków uważać będzie za całkowite zerwanie rokowań z winy Japonji. Nota indyjska jest obecnie przedmiotem narad w Tokio, a w międzyczasie rząd indyjski podjął już przygotowania do ewentualnych zarządzeń represyjnych na wypadek rozbicia rokowań. Sfery fachowe uważają, **że w razie zerwania rokowań należy oczekiwać japońskiej ofenzywy eksportowej na wszystkie rynki w rozmiarach dotąd niebywałych.**

Giełda pieniężna.

Na wczorajszem zebraniu warszawskiej giełdy walutowo-dewizowej tendencja dla dewiz była naogół mocniejsza. Słabiej kształtowały się kursy dewiz jedynie waluty angielskiej i amerykańskiej. Bank Polski płacił 5.68. Zapotrzebowanie na dewizy było niewielkie. Notowano: Belgja 123.75 (+5), Gdańsk 173.20 (+5), Holandja 357.75 (—25), Londyn 29.08 — 29.06 (—11), Nowy Jork 5.72 (—3,5), Nowy Jork kabel 5.75 — 5.72 (—5), Oslo 1 46.30 (+45), Paryż 34.86, Praga 26.44, Sztokholm 150 (—50), Zurich 172.30 (+1), Włochy 46.60 (—22), tranzakcja nienotowana dolar. got. 5.69 — 5.68 (—8); w obrotach międzybankowych Berlin 211.35 (—1;w obrotach prywatnych marka niemiecka 211.75, szyling austrjacki 100.25 (—25), korona czeska 26.06 (+3), funt angielski w gotówce 29 (—12)) dolar gotówkowy 5.69 — 5.68 (—3), rubel złoty 4.67.5, dolar złoty 8.97, rubel srebrny 1.41 (+1), bilon 0.67.

AKSJE. Dla akcyj tendencja była utrzymana. Notowano: Bank Polski 82.25 — 82 (—25); tranzakcje nienotowane Lilpopy 10.30 (—10), Modrzejów 3.05.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była niejednolita, notowano: 3 proc. budowlana 38.40 — 38.50 4 proc. dolarowa 49.75 — 49.85 (+10), 6 proc. dolarowa 57 — 56.75 (—25), 7 proc. stabilizacyjna — 54.63 — 54.50 (—25), 8 proc. Przem. Pol. 58.50 (—50), 4 i pół proc. ziemskie 44.75 (—25), 7 pr. ziemskie dol. 37.75 — 38, 8 proc. Warszawy 48.88 — 49 (+12), 8 proc. Kalisza 43 (+100), 5 proc. Kalisza 49, 6 proc. Warszawy 6 em. — 47.75, tranzakcje nienotowane 4 proc. inwestycyjna 104.25, 7 proc. stabilizacyjna odcinki po 100 dol. 57, 5 proc. Warszawy 50,50, 5 proc. renta ziemska 51, 6 proc. Warszawy 8 i 9 em. 46, 7 proc. śląska 49,50, 7 proc. warszawska 51.25, za 4 i pół proc. Warszawy chciano płacić — 53.50.

W dniu wczorajszym na łódzkim rynku walutowym dla dolara utrzymywała się chwiejna tendencja. W godzinach rannych przy tendencji mocniejszej płacono za dolary 5.72 i żądano 5.73, po giełdzie warszawskiej tendencja osłabła i kurs obniżył się do 5.65 w płaceniu i 5.70 w żądaniu. Giełda przyniosła dla czeków kurs 5.72 (5 groszy niżej onegdajszego kursu), przyczem kurs ten zrównał się z kursem kabla. Bank Polski płacił 5.65. Obroty małe przy dostatecznej podaży materjału. Wszystkie waluty wykazały jednolitą tendencję utrzymaną: frank francuski 34.85 w płaceniu i 35 w żądaniu, szwajcarski 172 w płaceniu i 172,5 w żądaniu (zlekka słabiej), marka niemiecka 212 w płaceniu i 212,5 w żądaniu, szyling austrjacki — 100.25 w płaceniu i 100.5 w żądaniu. Obroty walutami małe.

Złoto w zaniedbaniu, przy utrzymanych kursach: ruble 4.70 w płaceniu i 4.72 w żądaniu, dolary 8.97 w płaceniu i 9.00 w żądaniu. Obroty złotem znikome.

Papiery wartościowe w większem zaofiarowaniu przy minimalnym popycie. 8 proc. łódzkie listy zastawne utrzymują kurs 45 w płaceniu i 45,5 w żądaniu.

GIEŁDA ZBOŻOWO - TOWAROWA.

Wczorajsze notowania łódzkiej giełdy zbożowo - towarowej za 100 klg. loco Łódź: żyto 13.50 — 13.75, pszenica 20.25 — 20.75, jęczmień przemiałowy 13.50 — 14, jęczmień browarowy 15 — 15.50, owies jednolity 13 — 13.50, owies zbierany 13 — 13.50, mąka żytnia 65 pr. 21.50 — 22.50, mąka żytnia 60 proc. 22.50 — 23.50, mąka pszenna 65 proc. 31.50 — 33.50, otręby żytnie 8.50 — 9, otręby pszenne 8.50 — 9, otręby pszenne grube 9 — 9.50, rzepak 46 — 48, groch polny 21.50 — 22.50, groch Victoria 26 — 30, koniczyna czerwona 160 — 200, koniczyna biała 80 — 120, wyka latowa 15 — 16, mak niebieski 62 — 67.

Szukamy rynków zbytu
Dalsza inicjatywa przemysłowców.

Dnia 19 b. m. odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie członków Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawełnianej w Łodzi, na którem omówiony zostanie uchwalony przez zarząd Zrzeszenia projekt stworzenia specjalnego funduszu eksportowego.

Fundusz ten powstanie w ten sposób, iż każdy członek Zrzeszenia opłacać będzie dobrowolnie każdy sprowadzony przez siebie do kraju kg. bawełny surowej w wysokości 4 groszy od kg.

Chodzi tutaj w szczególności o pokrycie w ten sposób pierwszych pionierskich kosztów dla zdobywania nowych rynków zbytu dla naszych wyrobów włókienniczych.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś, jutro i pojutrze wieczorem poruszająca szereg ciekawych zagadnień komedja L. Morstina pod tyt. „Dzika pszczoła" w interpretacji: Niedzwieckiej, Fiszerówny, Żmijewskiej, Mrozińskiego, Szymańskiego, Szyndlera i Szletyńskiego.

W sobotę o godz. 4-ej po poł. po cenach najniższych od 35 gr. do zł. 2.30 oraz w niedzielę po południu przebój bieżącego sezonu „Pieniądz to nie jest wszystko".

„MIKOŁAJKI DLA DZIECI". w Teatrze Miejskim.

W niedzielę o godzinie 12-ej w południe powtórzona zostanie wielka rewelacja dla naszych milusińskich: wyborną, urozmaicona szeregiem wstawek i barwnych atrakcyj bajka dla dzieci „Mikołajki". — Ceny najniższe od 35 groszy do zł. 2.30.

ŁÓDZKIE TEATRY POPULARNE (Ogrodowa 18).

W dniu dzisiejszym o godz. 8.15 wieczorem premjera sztuki A. Marka w 3-ch aktach 7-miu obrazach p. t. „Żyda na stos", osnutej na tle prześladowanja żydów w hitlerowskich Niemczech, w reżyserji Stanisława Zięciakiewicza.

W dniu jutrzejszym, t. j. w sobotę dane będą dwa przedstawienia tej sztuki: o godz. 4.15 po poł. i o 8.15 wiecz. — Na popołudniowe przedstawienie ceny miejsc najniższe.

Bilety do nabycia w kasie teatru od godz. 11 — 2 i od 6 wiecz.

WYSTAWA K. ENDEGO.

Celem zasilenia funduszów na budowę zakładu dla dzieci ociemniałych „Łódzka Rodzina Radjowa" zorganizowała jubileuszową wystawę prac art.-malarza Karola Endego. Wystawa zajmuje lokal przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 113 (I p. front) i jest otwarta codziennie od godziny 10-ej rano do 10-ej wieczorem.

Całkowity dochód z wystawy i dobrowolne ofiary przeznaczone są na budowę zakładu dla dzieci ociemniałych.

X-ty KONCERT ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA MUZYCZNEGO.

Na 10-tym koncercie Ł.T.M. usłyszeliśmy wielce utalentowaną śpiewaczkę p. Dorę Scuri oraz młodą utalentowaną pianistkę p. Dorę Brandównę.

W pierwszej części programu, którą wypełniły utwory fortepianowe, odegraną była „Księżycowa" Beethovena w żywiołowej, pełnej temperamentu interpretacji (presto), nastrojowej, lecz nieco bladej w pierwszem adagio. Rozwiniętą technikę, lekkość w błyskotliwych pasażach, pewien umiar artystyczny okazała p. Braudówna w utworach Głazunowa, Scriabine'a i Verdiego — Liszta.

Druga koncertantka, p. Scuri, przedstawiła słuchaczom w swym śpiewie walory wysokiej klasy: wielki, dobrze wyrównany głos; soczysty, pełen wyrazu w piano, potężny, czasem przejmujący w forte, a zawsze gładki, przyjemny, przykuwający słuchacza, zmuszając go do odbierania niezatartych wrażeń.

W pieśniach: Dworzaka, Gliera, Cimara'y, Castelnuovo-Tadesco, Respigliego daje się zauważyć wielką dozę kultury muzycznej, Greczaninowa — niewysłowioną szlachetność i czystość brzmienia, Cilea — pełnię dramatycznego napięcia. Zdaje się wychodzić na niekorzyść pozostawanie czasem w jednostajnem forte, w pewnych częściach, z uszczerbkiem dla wypukłości frazy.

Zapełniona wybraną publicznością sala, miłe przyjęcie, świadczyły o potrzebie tego rodzaju imprezy.

S. H.

RAUT BEZ RAUTU.

Patronat nad więźniami w Łodzi, który już od dłuższego czasu prowadzi pożyteczną działalność na terenie naszego miasta, obecnie, w związku ze zbliżającemi się świętami Bożego Narodzenia wszczął szczególnie energiczną akcję. Chodzi mianowicie o urządzenie gwiazdki dla dzieci więźniów i dla nieletnich więźniów.

Cel tej imprezy jest wysoce szlachetny. Biedne dzieci rodziców odbywających kary, są przeważnie pozostawione bez żadnej opieki. Gdyby nie pomoc społeczeństwa, dzieci te mogłyby się zupełnie zdeprawować i wkroczyć na złą drogę. Temu trzeba stanowczo przeciwdziałać i dlatego właśnie patronat nad więźniami roztoczył nad niemi troskliwą opiekę, starając się umilić im szczególnie nadchodzące święta. Również pomoc dla nieletnich więźniów jest wysoce wskazana. Dzieci nie są złe. Jeśli wkroczyły na niewłaściwą drogę i pokutują obecnie w więzieniu, należy się starać, by po opuszczeniu więziennych murów mogły rozpocząć nowe uczciwe życie.

Patronat nad więźniami, pragnąc urządzić dla tej dziatwy gwiazdkę, postanowił zorganizować zbiórkę na ten cel w sklepach łódzkich oraz rozsprzedać pewną ilość biletów na „raut bez rautu". Tę szlachetną inicjatywę społeczeństwo łódzkie powinno poprzeć jaknajgoręcej.

ZEBRANIE CZŁONKÓW LEGJONU MŁODYCH, OBWÓD ŁÓDŹ.

Komenda Obwodu Łódź zawiadamia wszystkich członków o zebraniu w dniu 15 grudnia b. r. o godz. 19-ej w lokalu Związku Legjonistów, Narutowicza Nr. 32.

Obecność członków obowiązkowa.

Aptekarz sprzedawał nielegalnie narkotyki

Farmaceuta w porozumieniu z felczerem dostarczał kokainy, morfiny i innych środków odurzających. — Sensacyjny proces przed sądem w Łucku

Łuck, 14 grudnia.

W Łucku, przy ulicy Bolesława Chrobrego, istniała od roku 1930 apteka Staroniewicza i Wygodowskiego. Było powszechnie wiadome, że spólnicy w krótkim czasie po założeniu apteki, weszli między sobą w kolizję. W grudniu, 1932 roku, doniósł Wygodowski inspektorowi farmaceutycznemu przy Wojew. Wołyńskiem, że spólnik jego, Staroniewicz, **sprzedaje w aptece kokainę, morfinę opium i inne środki odurzające.** Rewizja ujawniła w biurku p. Staroniewicza przechowywane środki odurzające. Również stwierdzono, że w **książce kontrolnej środków odurzających, panuje nieład polegający na tem, że rozchód był większy od przychodu.**

Badany w śledztwie p. Staroniewicz oświadczył, że **narkotyki przywiózł z sobą z Rosji** i przechowywał je w domu do czasu otwarcia własnej apteki. Wydawał zaś te narkotyki na polecenie felczera p. Wasińskiego.

Okazało się jednak, że felczer **Wasiński nie miał prawa wypisywać podobn. recept.**

Badany Wasiński zeznał, że w sprawie tej pytał się p. Staroniewicza, który powiadomił go, że ma prawo wypisywania recept na narkotyki. Staroniewicz i Wasiński zostali wobec tego ukarani w drodze administracyjnej, a niezależnie od tego, prokuratura Sądu Okręgowego w Łucku, oskarżyła ich o handel i rozpowszechnianie kokainy, morfiny, opium i innych środków odurzających.

Obecnie Staroniewicz i Wasiński zasiedli na ławie oskarżonych. Oskarżony Staroniewicz liczący lat 63, potwierdził zeznania, złożone w śledztwie, przyczem zaznaczył, że sprzedawał środki odurzające, tylko w roztworach innych lekarstw. — Oskarżony Wasiński (lat ...) potwierdził również swe zeznania, złożone w śledztwie. Postępowanie dowodowe dało bardzo dobrą opinję o oskarżonych, jako o ludziach uczciwych i pracowitych. — Na tem przewód przerwano, do następnego dnia. W dniu jutrzejszym podamy drugi i ostatni dzień tego sensacyjnego procesu.

P. radny się zagalopował...

Echa głośnej awantury z p. Ewaldem.

(as) Przed sądem grodzkim i następnie w drugiej instancji przed wydziałem odwoławczym sądu okręgowego rozpatrywana była w swoim czasie sprawa przeciwko Gustawowi Ewaldowi, oskarżonemu o uwłaczenie Marszałkowi Piłsudskiemu przez użycie wyrażenia „Wasz Josele" i t. d.

Sąd drugiej instancji zatwierdził wyrok sądu grodzkiego, mocą którego Gustaw Ewald skazany został na cztery miesiące aresztu.

Od wyroku tego wniósł adw. Brzeziński, pełnomocnik p. Ewalda, skargę kasacyjną przed Sąd Najwyższy.

Jak się dowiadujemy, skarga kasacyjna ujęta była w trzy punkty. Punkt pierwszy wykazywał, że sąd mylnie interpretuje wyrażenie, stanowiące podstawę oskarżenia — że w niem niema złej woli, ani tembardziej, że nie jest ono uwłaczające, że dalej działanie oskarżonego nie było publiczne, gdyż nie można uważać za obrazę publiczną słów wypowiedzianych na ulicy do osób, z któremi się rozmawia, że wreszcie postępowanie publiczno - skargowe było w tym wypadku niezgodne z przepisami obowiązującemi.

Sąd Najwyższy przychylił się do wywodów obrońcy p. Ewalda i wyrok sądu okręgowego w Łodzi skasował. Sprawa znajdzie się zatem wkrótce znów przed forum sądu okręgowego w Łodzi.

Radjoprogram

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

PIĄTEK, dnia 15-go grudnia.

7.00—7.05: Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze"
7.05—7.20: Gimnastyka.
7.20—7.35: Muzyka z płyt.
7.35—7.40: Dziennik Poranny.
7.40—7.52: Muzyka z płyt.
7.52—7.55: Chwilka gospodarstwa domowego.
7.55—8.00: Odczytanie progr na dzień bieżący.
8.00—11.40: Przerwa.
11.40—11.50: Codz. Przegląd Prasy Polskiej.
11.50—11.55: Wiadomości bieżące.
11.57—12.05: Sygnał czasu z Warszawy, Hejnał z Krakowa
12.05—12.30: Muzyka popularna z płyt.
12.30—12.35: Dziennik Południowy.
12.35—12.38: Wiadomości meteorologiczne.
12.38—13.00: D. c. muzyki popularnej (płyty).
13.00—15.25: Przerwa.
15.25—15.30: Wiadomości o eksporcie polskim.
15.30—15.40: Komunikat Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi.
15.40—16.25: Koncert kameralny. Marjan Neuteich (wiol.) i Jan Kalecki (fort.).
16.25—16.40: Muzyka salonowa z płyt.
16.40—16.55: „Przegląd wydawnictw".
16.55—17.15: Arje i pieśni w wykonaniu Wandy Roessler-Stokowskiej. (Tr. z Poznania).
17.15—17.50: Recital fortepianowy Marji Barówny.
17.50—18.00: Repertuar teatrów i komunikaty łódzkie.
18.00—18.20: Odczyt p. t. „Nieznany ojciec naszej ziemi" — wygłosi prof. W. Rybczyński.
18.20—18.50: Przegląd nowości z repertuaru lekkiego — płyty.
18.50—19.05: Skrzynka pocztowa łódzka — omówi red. Jan Piotrowski.
19.05—19.10: Odczyt. progr. na dzień następny.
19.10—19.25: Rozmaitości.
19.25—19.40: Feljeton aktualny.
19.40—19.47: Wiadomości sportowe.
19.47—19.55: Dziennik wieczorny.
20.00—20.15: Pogadanka muzyczna — wygłosi dr. Alicja Simonówna.
20.15—22.40: Transmisja z Filharmonji Warsz. koncertu symfonicznego. Wykonawcy: Orkiestra filharmoniczna pod dyr. Grzegorza Fitelberga, Collette Franz (skrz.) i Marja Karwowska (śpiew). W przerwie: „Książki, które się podobają" — wygłosi Stanisław Dzikowski. (Kwadrans literacki).
22.40—23.00: Muzyka taneczna z kabaretu „Femina".
23.00—23.05: Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej i kom. policyjny.
23.05—23.30: Dalszy ciąg muzyki tanecznej z kabaretu „Femina".

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

16.00. RZYM. Recital fortepianowy Włodzimierza Horowitza. Tr. z Akademji św. Cecylji.
19.30. BRNO. „Jenufa" — opera Janacka. Tr. z Teatru Narodowego.
20.00. BRATISŁAWA. Koncert symfoniczny ku czci J. L. Belli. Transmisja z Sali Reduty.
20.00. BUKARESZT. Koncert symfon.
20.00. OSLO. Koncert symfoniczny.
20.05. HEILSBERG. Koncert symfon.
21.00. DAVENTRY. Koncert utworów Granville'a Bantocka pod dyr. kompozytora.
21.30. PARYŻ (Poste-Parisien). „Mamzelle Carabin" — operetka Pessarda.

KONSUM PRZY WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE — NA GWIAZDKĘ.

Zwyczajem lat ubiegłych dyrekcja jedynego w mieście naszem domu towarowego „Konsum" przy Widzewskiej Manufakturze (Rokicińska 54, dojazd tramwajami 10 i 6) rozpoczyna już sprzedaż wszelkich towarów na gwiazdkę.

W okresie panującego kryzysu należy dbać, by ofiarowana krewnym i bliźnim gwiazdka była celowa i praktyczna. Tego rodzaju gwiazdką jest wytworna bielizna damska, męska i dziecięca, galanterja wszelkiego rodzaju, konfekcja, resztki i braki wyrobów Widzewskiej Manufaktury, które sprzedaje „Konsum" po rewelacyjnie niskich cenach.

Pragnąc więc kupić dar na gwiazdkę, udaj się do „Konsumu" przy Widzewskiej Manufakturze.

W sprawie robotników sezonowych.

W jednej z gazet warszawskich ukazała się przed kilku dniami wzmianka, imputująca w sposób złośliwy w treści swej komisarzowi rządowemu m. Łodzi, iż rozpoczął on swe urzędowanie od redukcji tysięcy robotników. W związku z tą wzmianką, otrzymaliśmy następujące wyjaśnienie:

Od szeregu lat miasto Łódź prowadzi większe roboty inwestycyjne (kanalizacja, drogi i ulice, parki i skwery), dając przez to tysiącom robotników zatrudnienie w sezonie letnim. Roboty prowadziło miasto również w bieżącym roku. Rozpoczął je b. magistrat w czerwcu ... dnia 15-go lipca zarząd miasta objął ... rządowy, p. inż. Wacław Wojewódzki ... liczebny zaangażowanych poprzednio ... robót robotników wynosił 2.712 osób. ... rządowy nie zredukował żadnego z tych ... ników, lecz przeciwnie powiększył ... do 3.640, czyli o 928 osób i kontynuując ... częte roboty zatrudnił ich wszystkich ... dni w tygodniu (z wyjątkiem 140 kobiet ... pracowały przez 3 dni w tygodniu) aż do ... sezonu. Zwolnienie robotników nastąpiło ... ro w grudniu b. r., a to tylko wskutek ... ności przerwy w robotach w związku z ... niem silnych mrozów, więc w okoliczności ... w których dalsza praca była niemożliwa ... przedtem nie zawsze miało miejsce.

Z końcem listopada b. r. stan zatrudnionych robotników w poszczególnych działach ... następujący: przy budowie kanalizacji ... nych było 1.936 robotników, przy budowie dróg i ulic 1.253 robotników, zatrudnionych ... wydział plantacyj miejskich 451 robotników.

Podkreślić należy, iż wszyscy ci robotnicy byli robotnikami sezonowymi, o tem jednak ... czona wzmianka nic nie wspomina, co opinję publiczną wprowadzić mogło w błąd.

Z SĄDOWNICTWA.

W tych dniach przeniesiony został na własną prośbę w stan spoczynku i mianowany ... tarjuszem długoletni sędzia i kierownik ... grodzkiego w Łodzi, p. Józef Łuczyński.

W p. Łuczyńskim sądownictwo łódzkie ... ci jednego z najlepszych sędziów i kierowników, a sądownicy szczerego kolegę. P. Łuczyński w ciągu kilkunastoletniej pracy na terenie łódzkim zaskarbił sobie uznanie władz i szacunek ... kolegów oraz podwładnych. To też wszyscy, którzy znali p. Łuczyńskiego, żegnając go ... sędziego, życzą mu powodzenia na nowem stanowisku.

Dział oficjalny Ł. Z. O. P. N.

Komunikat Nr. 10... Wydziału Gier i Dyscypliny z dnia 13-XII-1933 r.

1. Weryfikuje się zawody Union-Touring ... Kaliski Klub Sportowy, wyznaczone na 10.XII b. r. 3:0 i 2 pkt. dla Union-Touring ... z powodu niestawienia się drużyny Kaliskiego Klubu sportowego do gry.

2. Odwołuje się zawody Kaliski Klub Sportowy — Union-Touring II, wyznaczone na 17.XII b. r. w Kaliszu, zawody powyższe ... powtórnie wyznaczone w najkrótszym czasie.

3. Wzywa się do lokalu W.G. i D. po ... potwierdzonych kart zgłoszeń następujące ... Hakoah—Łódź, Bar-Kochba, Wojskowy ... Sportowy, Kolejowy K. S., Huragan.

AKADEMJA KU CZCI POETY ŁÓDZKIEGO.

Już tylko kilka dni dzieli nas od urządzenia akademji, jaką elita kulturalna Łodzi ... poecie-łodzianinowi M. Brodersonowi, obchodzącemu w roku bieżącym 20-lecie swej pracy literackiej. Na obchód przyjadą do Łodzi ... niejsi reprezentanci żydowskiego świata literackiego i artystycznego. Oprócz przemówień ... program wieczoru złoży się część koncertowa ...

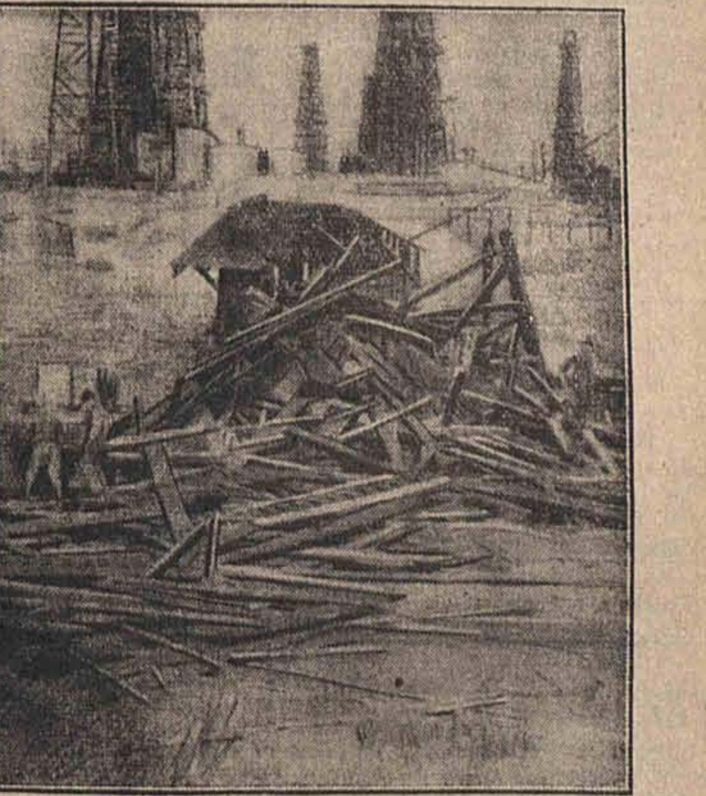
Uroczystości odbywają się pod protektoratem Pen Clubu i Związku literatów i dziennikarzy.

Pogrzeb ofiar katastrofy lotniczej

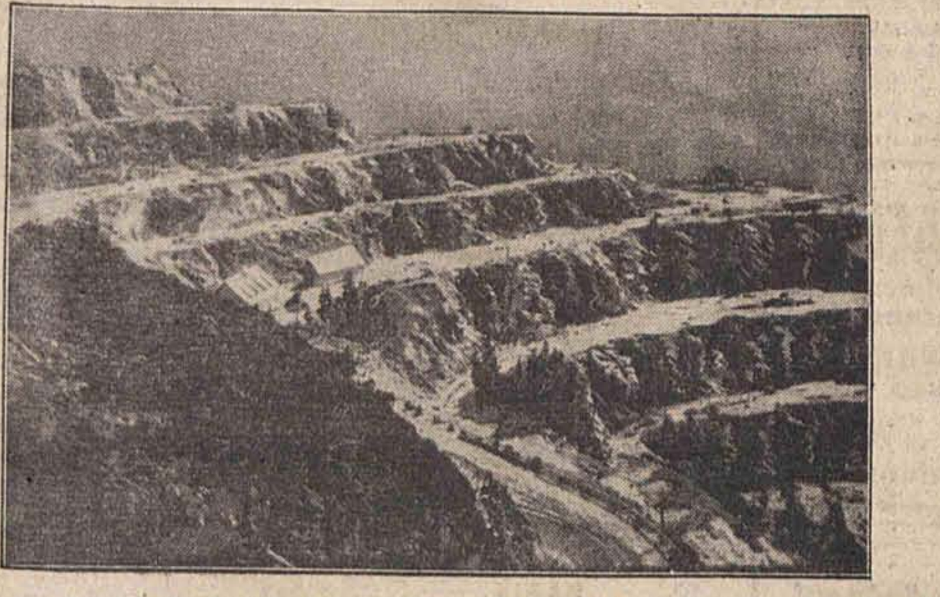
W Kairze odbył się przy licznym udziale władz egipskich, przedstawiciela i delegacyj, pogrzeb lotników egipskich, którzy padli ofiarą katastrofy w północnej Francji podczas lotu z Anglji do Egiptu.

Znów katastrofa żywiołowa.

Nad wybrzeżem kalifornijskiem szalał znów gwałtowny orkan, który wyrządził znaczne szkody, szczególnie w Lond Beach. Na zdjęciu zniszczona wieża wiertnicza.

Unieruchomienie kopalni rudy

Z powodu wielkich trudności zbytu spółka „Alpine Montan" unieruchomiła olbrzymie kopalnie rudy żelaznej, wymawiając pracę 3000 robotnikom. Pokłady rudy wysokości 1534 metrów znajdują się w Styrji (Austrja).

Do akt Nr. Km. 979 1933 r.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 13-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Gdańskiej Nr. 31, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 22-go grudnia 1933 r. o godz. 11 w Łodzi, przy ul. Zawadzkiej 8, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: różnych mebli, garderoby męskiej i maszynki do suszenia włosów, oszacowanych na łączną sumę zł. 875, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 28 listopada 1933 r.
Komornik: L. NABOROWSKI.

Do akt Nr. Km. 1612 1933 r.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 13-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Gdańskiej Nr. 31, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 22-go grudnia 1933 r. o godz. 11 w Łodzi, przy ul. Gdańskiej Nr. 28, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: 2-ch foteli klubowych, 2-ch stolików do kwiatów, szafy do bibljoteki, szafy do garderoby, wieszaka, maszyny do szycia firmy „Singer", biurka, stołu i 3-ch krzeseł lakierowanych na biało, krytych gobelinem, oszacowanych na łączną sumę zł. 605, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 2 grudnia 1933 r.
Komornik: L. NABOROWSKI.

SŁONECZNE MIESZKANIA w czystym domu skł. się z pokoju i kuchni oraz pojedyńcze pokoje do wynajęcia od 1 stycznia 1934. Elektryczność, gaz i woda. Cegielniana 42, tel. 131-20. Fabryka Mebli. Wutke.

JEDEN — dwa duże piękne pokoje, wszelkie wygody, dla panów. Piotrkowska 254, I p. front.

Do akt Nr. Km. 2261 1933 r.
OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 6-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 28 grudnia 1933 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Kilińskiego Nr. 44, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Dawida Hendelesa i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 1240.

Łódź, dnia 13 grudnia 1933 r.
Komornik: L. WASOWSKI.

Lokale

POSZUKUJĘ dużego, ładnie umeblowanego pokoju w centrum miasta, dla jednej lub dwuch osób od 1 stycznia. Oferty pod „T. T." 19

TRZYPOKOJOWE mieszkanie z łazienką, służbowym, dwa wejścia, kompletnie wyremontowane, tapety, w centrum miasta, na czwartem piętrze od 1 stycznia 1934 do oddania. Komorne 500 rb. Oferty sub „Remontowane" do adm. nin. pisma. 30

POKÓJ słoneczny, ciepły, umeblowany z wygodami przy inteligentnej rodzinie tanio do wynajęcia. Karola 20, m. 4.

ODNAJMĘ pokój umeblowany dwum panom, względnie małżeństwu. Gdańska 15, poprzeczna oficyna, III p. m. 15. 16

POSZUKUJĘ pokoju ładnie umeblowanego z wszelkiemi wygodami z telefonem, z osobnem wejściem (możliwie z klatki schodowej), w centrum miasta, przy kulturalnej rodzinie. Oferty sub „Od zaraz" do admin. 17

Kupno i sprzedaż

SPRZEDAM 200 kartonów kalki przebitkowej do maszyn za połowę ceny fabrycznej. Spieszne zgłoszenia „Hotel Polski", Piotrkowska 3, pokój 26, pomiędzy godz. 2—4-tą.

PIENIĄDZE z rzeczy niepotrzebnych. — Przejrzyjcie wasze rzeczy i meble w domu, a z pewnością znajdziecie wiele niepotrzebnych i nawet przeszkadzających. — Ogłoście o tem w „Republice" w drobnych ogłoszeniach, a z pewnością dobrze je sprzedacie. — Ogłoszenia w „Republice" dają zawsze dobre rezultaty.

Posady

POTRZEBNA zaraz na stałe, fryzjerka manicurzystka. Zakład fryzjerski. Przejazd 35. B. Dzikowicz.

POTRZEBNA przyzwoita dziewczyna, płynnie czytająca, do obsługi starszego ociemniałego pana. Piotrkowska 56 m. 9.

POTRZEBNA zdolna manicurzystka i młoda dziewczyna do gospodarstwa, od zaraz. Zielona 12, I p. Fryzjer.

PORTFEL zgubiono. Znalazca za wynagrodzeniem proszony dzwonić 223-06

BUCHALTER, rutynowany bilansista, na stanowisku ma jeszcze kilka wolnych godzin. Za uznanie ksiąg gwarantuje kaucją. Opłata bardzo niska. Leon Krel, Piotrkowska 86, m. 37. 5

Uzdrowiska

ZAKOPANE. Tel. 691. „NAŁĘCZ", droga do Białego. Komfortowy pensjonat Marji Zuckermanowej. Blisko terenów narciarskich. Ceny przystępne.

Rozmaite

UWAGA! Polecam Sz. P. P. swój Kład Fryzjerski damski i męski, ry prowadzę pod hasłem: Czysto brze i Tanio. Ceny rewelacyjnie kie. Piotrkowska 17 w podwórzu. ważaniem Edmund Piekniewski

NINIEJSZEM wzywam p. P. G. Piotrkowska 56 w terminie do dnia grudnia rb. do załatwienia sporu S. Wajntraubem, Pl. Woln. 10, po bezskutecznym upływie term deponowany towar zostanie wyd p. Wajntraubowi. Ch. Rak, Plac nności 6.

JABŁOŃSKA Marja, Wrześnieńska zgubiła książeczkę z Kasy Chorych

CHAJA Wiślicka, Cegielniana 21, biła w drodze z Wilna do Łodzi port zagraniczny, wyd. na Litwie

ZAGUBIONO kwit kaucyjny Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego na licznik numer 15948226/52284 na Tabakman Natalja, Żeromskiego

ZAGUBIONY dowód zaliczeniowy 705, wydany przez biuro ekspedycyjne Łódzkie Towarzystwo Transportowe na zł. 180. Dowód unieważnia Stempa, Turek.

Święty ogień Toc H.

W 18-tą rocznicę utworzenia angielskiej organizacji b. żołnierzy frontowych książę Walji na odbytej w Albert Hall uroczystości zapalił święty ogień, symbol Toc H.

Redakcja i Administracja. Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat redakcji 127-24. referaty: miejski i sportowy 136-44; referat gospodarczy i sekretarjat nocny: 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika" 68-148.

Prenumerata „Republiki"
w Łodzi zł. 4.— za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, zagranicą zł. 10.— „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7 miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm×280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. - Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Za zastrzeżenie miejsca dopłata 20 proc. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane w ciągu tygodnia wniesione będą najpóźniej od ukazania się pierwszego ogłoszenia niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika". Sp. z ogr. odp. i redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki", sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 164